

tribuna

LIST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

LETO VII

LJUBLJANA, 28. FEBRUARJA 1957

ŠTEV. 4

IZREDNA V SKOPLJU

OSEMINDVAJSETEGA IN DEVETINDVAJSETEGA JANUARJA LETOS JE BILA V SKOPLJU IZREDNA KONFERENCA JUGOSLOVANSKIH UNIVERZ. OB TEJ PRILICNOSTI SO RAZPRAVLJALI O VSEH AKTUALNIH PROBLEMIH, KI SE POJAVLJAJO NA UNIVERZAH V JUGOSLAVIJI

Skupnost jugoslovanskih univerz, kakor se imenuje ta novi organ, je po sprejemu statuta nadaljevala z delom. Pri razpravi o strokovnih praksah študentov so predlagali ustanovitve komisije, ki bo proučila gradivo in možnosti praks ter predlagala načrt. Sistem praks je na posameznih univerzah zelo različen. Proučiti je potrebno vse vrste praks doma in v tujini, obenem pa tudi možnosti izmenjave praktikantov med republikami, zlasti pri specifičnih panogah industrije. Pri tem morajo univerze sodelovati, da bi tako dosigli večjo pomoč in nadzorstvo pri urejanju praks.

IDEOLOŠKO DELO

Ena od pomanjkljivosti strani današnjega visokoleskega šolanja je precejšnje zanemarjanje družbene in idejno-politične izobrazbe. Učni načrti iz preteklosti, ki temeljijo zgolj na strokovnem usmerjanju akademske mladine v poklice, so napravili dvojno škodo, odrgali so izobrazbo mladine od družbenih spoznanj in od okolja, v katerem bo preizkušala svoje strokovne sposobnosti in delovala. Ni preveč pretirana ugotovitev, da po preči študent, ki dokonča študije, naše družbene

STUDENTJE UPORABNI POVSOD

Ugotovili so, da mnoga podjetja izkoriščajo praktične delovne mestih, ki so zaradi pomanjkanja kadra, zlasti v administraciji. Takšne prakse ne dosežejo pravega smotnosti, ker je njih cilj drugačen; študent naj na praktiki dobi stvarni pogled in pridobi potrebne veščine in sposobnosti. Dobiči mora tudi posebne strokovne naloge, kjer bo lahko preizkusil svoje strokovno znanje in pripravljenost.

UČBENIKI POD DROBNOGLEDOM

Ena najzanimivejših točk dnevnega reda je bila razprava o problemu učbenikov. Predsednik skupnosti je dobil nalogo, da skliče komisijo, ki bi proučila vprašanje učbenikov in njihovo sestavo. Mnogi primeri kažejo, da je kolektivno pisanje učbenikov pozitivno in mogoče, čeprav se posamezniki s tem niso strinjali. Predvsem so dvomili glede znanstvene višine kolektivno napisanih učbenikov, češ da samo individualna dela predstavljajo zaradi samostojne izdelave zares kvaliteten, znanstveno na dostojni višini napisan učbenik. Študente posebno zanima končno mnenje, ki je prevladovalo, da namreč v sedanjih dobrih razvoju univerz po svetu in pri nas, ko učbenikov primanjkuje, ne gre za učbenike z individualnimi razpravljanji znanstvenih dosežkov, temveč za osnovne učbenike, ki jih lahko izdamo kot študijske pripomočke. Posebno vlogo imajo prav gotovo kolektivni učbeniki, ker bodo pisali z medsebojnimi posvetovanji zblížili svoja stališča o snovi in obseznosti predmeta.

V l. 1958 bo v Bruxellesu svetovna razstava znanstvenega dela. Sklenili so, da bodo sodelovale tudi naše univerze. Za zbiranje gradiva in organizacijsko izvedbo so ustanovili posebno komisijo.

UČNI NAČRTI NA POTI IZ SLEPE ULICE?

Podoben kot o učbenikih so na konferenci govorili tudi o učnih načrtih. Pod tem pojmom razumejo nekateri vse oblike, ki oblikujejo znanje, kot so učni programi, načrti in režimi študija. Predstavniki študentov so poudarili, da se v praksi izbira obratna pot od pravilne. Kaj morajo študente znati, določajo učni programi. Pri sestavi učnih načrtov ne dajejo programom pravega pomena. Ponekod, na posameznih univerzah, objavljajo ob izpiti vprašanja, s čimer je omogočena javna ocena ne samo študentovega znanja, temveč tudi fakultet. Druge objavljajo izpitna vprašanja še v začetku študija, da je kandidatu

jasno, kaj in v kakšnem obsegu mora snov obvladati. Našim študentom gre za to, da dobijo pregled o študiju in da imajo dejansko možnost oceniti, kakšne naloge so pred njimi. Zaradi koordinacije se je potrebno pred sprejemanjem učnih načrtov sporazumeti s sorodnimi fakultetami, kar bi preprečilo mnogo težav.

Razpravljali so tudi o predlogu študija za odrasle. Sprejeli so načelno stališče, da je treba omogočiti študij tudi odraslim z nepopolno srednješolsko izobrazbo v izjemnih primerih, ki jih bodo urejevali zvezni predpisi. Študij je treba omogočiti vsem, ki so z daljšo prakso pokazali smisel in veselje do študija na univerzi, toda nimajo šole, ki bi imela popoln srednješolski značaj.

Ker splošni zakon podobnih vpisov na univerzo ne predvideva, ga bo treba spremeniti. Uspeh vpisanih na univerzi pa naj bi bil odvisen tudi od prizadevanja posameznih fakultet, ki bi morale skrbeti za študente v obliki strokovnega vodstva od vpisa naprej.

Na konferenci so tudi obravnavali študij tujih jezikov, kjer so bili udeleženci enotni, da je na vseh fakultetah potrebno znanje vsaj enega tujega jezika. Za dejansko uvedbo študija jezikov je treba proučiti in izkoristiti vsa mogoča sodobna sredstva, ki pridejo praktično v poštev.

Brez sprejemnih izpitov

Odbor za prosveto in kulturo zveznega izvršnega sveta je sestavil komisijo, ki naj prouči problem omejevanja vpisa na univerzo, kritično pregleda dosedanja sistem vpisovanja in izdela novega za leto 1957/58 in naslednja leta. V komisiji je tudi študentski predstavnik.

Razprava o teh problemih se vrši po republiških svetih za prosveto in kulturo, po univerzitetnih upravic in med študenti. Ljubljanski univerzitetni odbor ZŠJ je posameznim združenjem poslal več vprašanj in na podlagi odgovorov nanje sestavil dogovor centralnemu odboru ZŠJ.

Ponekod v državi že imajo omejen vpis. V Beogradu, na medicinski fakulteti v Skoplju in na nekaterih fakultetah v Sarajevu so že uvedli kvotniški izpiti. Naši študentje so se izrekli proti sprejemnim izpitom. Omejevanje vpisa nasprotuje splošnemu zakonu o univerzah in načrtu republiškega zakona o univerzi.

Sprejemni izpiti lahko pokažejo le znanje, ki ga je novinec prinesel iz srednje šole, kar pa ne more biti pravo merilo njegove pripravljenosti.

govih študijskih sposobnosti. Tudi maturitetne ali druge srednješolske ocene so zelo relativni kriteriji, ker se kriteriji srednješolskih in univerzitetnih profesorjev večinoma precej razlikujejo. Pogosto se zgodi, da študent, ki je bil slab dijak, na univerzi doseže odlične uspehe. Sprejemni izpiti bi zato mogli ugotoviti le kandidatovo sposobnost za določen poklic, kar pa ni naloga univerze, ampak poklicnih posvetovalcev. Poleg tega pa so pri dosedanjem režimu študija sprejemni izpiti čisto odveč, saj sistem selekcijskih izpitov v prvih letih študija boljše in predvsem objektivnejše opravi isto nalogo. Pač pa nekateri zavodi zaradi svojih specifičnosti zahtevajo omejitve vpisa s sprejemnimi izpiti, na primer akademije. Gozdarji tudi

predlagajo, naj se uvede obvezna praksa pred študijem, ki naj novince seznanja s težavami gozdarske stroke.

Drugačen pa je problem vpisa absolventov srednjih strokovnih šol. Velja že uredba zveznega izvršnega sveta, ki omogoča tem absolventom neomejen vpis na ustrezne fakultete. Takšni študentje sicer v prvih letih nekoliko zaostajajo pri splošnih predmetih, pozneje se pa popravijo. Zato je večina združenj predlagala, naj opravijo pred vpisom posebno preizkušnjo v obliki testa. Na neustrezne fakultete pa bi se naj vpisovali le z opravljenim dopolnilnim izpitom oziroma kolokvijem. Vpis starejših oseb, ki nimajo ustreznih srednješolskih izobrazb, naj bi obravnavali fakultetni vrsti posamično. Eden glavnih kriterijev bi bilo dotedanje kandidatovo delo v praksi. Tudi absolventom industrijskih šol naj bi se v izjemnih primerih vpis dovolil. Pri oblikih se je namreč izkazalo, da v večini primerov uspešno študirajo.

SREČANJA Z LJUDMI

On že, ki ne vidi, kako je strmo

Tovariša Tineta ne srečamo pogosto v naši »atinski četrti«, v knjižnici ali na seminarju, on živi, dela in študira v prehodnem mladinskem domu na Kodeljevem. Vpisani je na pedagogiki, a dela kot vzgojitelj v tej ustanovi, ki je vsa polna študentov in je razen tega najboljša v državi.

Ni časa, da bi vam našteval vsa vprašanja in odgovore, ki so se zvrstili v kratkem odmoru, ko sem ga obiskal v njegovem »gradu«. Na kratko vam povem, zakaj gre in kakaj smo tudi njega izbrali za eno izmed naših srečanj. Tale Tine ni kar tako in nješove ideje niso ravno od muh, posebno kar se tiče smučarskih tečajev za slepo mladino.

In o tem sva govorila največ. Kdaj je začel? Pred leti, ko se je gimnazijskega smučarskega izleta udeležil tudi slepi mladinec, ki je obiskoval isti razred. Seveda, poizkusili so in ga naučili. Takrat se je Tine vozil z njim vrtič in mu spetoma svetloval, kako in kaj naj stori. Naslednje leto se je pojavil pred vodstvom zavoda za slepo mladino, kjer je takrat delal kot vzgojitelj, v predlogom, da bi organiziral tečaj za večjo skupino. Pojdi no kje si pa kaj takega videl ali slišal? Nihče ni vedel povedati, da bi kje bral, da so tudi v

kaki drugi državi priredili kaj podobnega. Tine je poudarjal vse pozitivne strani, ki jih ima lahko znanje smučanja za slepega mladince, toda vsi so odkimali. Fant sam je malo obupal. Ampak čisto ne, zavzel si je oči in se poizkusil takoj spet spuščati po bregu. Res ni šel bogve kaj, a vedno bolj. Spet se je lotil »trdih src« in končno vzbudil pri slepih mladincih in vzgojiteljih zaupanje in zanimanje.

Ta prvi tečaj, ki je bil na

Okroglem pri Kranju, je uspel in naslednja leta ni nihče več nasprotoval Tinetovim idejam. Sledilo je še enkrat Okroglo, potem Polzevo in letos spet Polzevo in še nadaljevalni tečaj na Sorcih. Vseh teh tečajev se je do sedaj udeležilo okrog 40 slepih mladincev, nekateri tudi po dvakrat.

Zanimanje je vedno veliko in tudi uspehi so tu. Letos so že vozili slalom, namesto vrat so imeli ljudi, ki so dajali zvočne znake. Tudi tekmovali so in

neko dekle, ki je od daleč gledalo slepe tekmovalce in ki se smo ni upalo spuščati po isti progi, je reklo: On že, ki ne vidi kako je strmo!

Tine ve mnogo povedati o teh svojih prijemih in idejah, ves je v tem in ne emem ga prekinjati ter vprašati kaj drugega, sicer pa — to so zanimive stvari. Važno je, da niti en tečajnik ne doživi neuspeha. Vsi se morajo naučiti, ker bi sicer fantu to smučanje bolj škodovalo kot koristilo. Mora uspeti in koliko je treba govoriti in bodriti pri padcih! Pošteno se spotiš, predno jih dopoveš, da padajo prav vsi in ne le oni. Vsakega posebej je treba učiti, nekateri lahko kritizirajo, druge ne in najtežje je z tistimi, ki imajo slab slušni refleks in se orientacijsko v prostoru ne znajdejo dobro.

In, nehoti se vprašamo so se vsi čeli in zdravi vrnili s tečajev? Odgovor je: so, razen seveda voditelja samega. Na prvem tečaju si je Tine že prvi dan zlomil nogo. Presneta reč, kajti ni bilo nikogar, ki bi tečaj vodil dalje in bi ne razočaral te nenavadne tečajnice, ki so se stali na startu. No, Tine se je vrnil in se s sanmi orevažal okoli ter poveljeval: drži se naprej, naprej!!! Pa je nekako šlo.

Kolega Tine je bil dalj časa

v službi v zavodu za slepo mladino in tam skrbel predvsem za njihovo fizično vzgojo. Smučanje za njih ni važno, samo kot šport, temveč predvsem kot sredstvo za krepitev samozaupanja, volje do življenja in tistih lastnosti, ki so za tako življenje najbolj potrebne. To je najvažnejše. In drugi športi ne zaostajajo. Hodili so k »Partizanu« k orodni terovadbi, igrali so žogo in pa... taborjenje. To je bil velik uspeh na katerem so se silajno imeli in si z orientacijskimi igrami utrdili mnoge potrebne sposobnosti. O vsem tem bi lahko govorili več, toda...

Cepprav je Tine zadovoljen z delom v prehodnem domu, saj je vredno za pet univerz, — pravi, — vendar se mi zdi, da bi raje šel nazaj k slepim. Rad jih ima in oni njega in koliko bi lahko še naredil zanje, da bi jim bilo življenje lažje in polnejše. Delo, katerega trenutno opravlja, zahteva čelaga človeka. Tu otroke opazuje, ugotavlja vplive in vzroke defektov ali nenormalnega obnašanja, ter jih potem pošilja v druge domove ali pa samo svetuje, kako in kaj. Mnogo poštrevnosti, mnogo življenja in študija in Tinetu vsakega koraka ne bo težko izbrati temo za diplomsko...

Tovariša Tine (desno) in tovariša Pavle na tečaju

Bili smo na Kofcah

Pogled na planinski Dom na Kofcah, kjer prireja PDU vsako leto smučarske tečaje. Letošnjih tečajev se je že udeležilo okrog 90 kolegov in kolegic, nekateri pa še smučajo in bo skupno število letošnjih tečajnikov doseglo številko 120. PDU r agenta prireja tudi izlete za smučarje in to vsako nedeljo na Kofce in tudirugam. Prijavite se lahko v društvu.

Z NAŠIH ZDRUŽENJ

Uspešna konferenca

V Beogradu je bila 11. in 12. februarja medfakultetna konferenca medicinskih fakultet, kjer so obravnavali vprašanja, ki se tičejo vseh jugoslovanskih fakultet. Glavni problemi, ki so jih obravnavali na konferenci so bili: izenačevanje študija na vseh medicinskih fakultetah in vključevanje učnih načrtov in programov, kar bi olajšalo prestop z ene fakultete na drugo pod določenimi pogoji.

Cepprav so bile vse fakultete več ali manj enotne pri uvedbi 6-letnega študija, se je pokazalo, da je ta študij veliko

daljši (povprečje 7 let) in s precejšnjimi razlikami. Razlike so se pokazale predvsem v režimu študija, pogojih in številu ur za posamezne predmete. Tako je na primer sarajevska medicinska fakulteta imela v celotnem študiju nad 2 tisoč ur pouka več kot beograjska. Razlike so tudi v številu ur, ki so predvidene za teoretično in praktično delo.

Zaradi takšnega stanja, se je že v začetku konference postavilo vprašanje: kakaj takšne razlike, če imajo vse fakultete isti cilj, izobraziti in oblikovati zdravnika splošne

prakse. V razpravah pa se je pokazalo, da v resnici še vedno ne vedo točno, kakšnega zdravnika želijo, kaj naj bi zdravnik prinesel s fakultete in kaj mu mora študij nuditi, da ne bo obremenjen z odvečnimi predmeti. O teh vprašanjih so strokovnjaki in profesorji zelo različnih mnenj. Sklenili so, da ustanovijo komisijo, ki bi naj proučila lik in podobo našega zdravnika.

Udeleženci so enotno sprejeli predlog, da se naj dočeti za vsak predmet nek minimum ur, ki bo veljaven za vse fakultete s priporočilom, da naj fakultete tečijo, da bo ta minimum istočasno maksimum. Določili so tudi tako imenovane obvezne in neobvezne predmete. Prve morajo študentje poslušati na vseh fakultetah in je brez njih medicinski študij nepopoln. Druge pa uvažajo posamezne fakultete kot svoje specifičnosti.

O prestopu je bila razprava živahna, saj so zlasti študentski predstavniki vztrajali pri pravih pogojih pri prestopu in se zavzeli za enotna stališča na vseh fakultetah. Sklenili so, da bo prestop mogoč le v zimskem semestru in mora študent pred prestopom izpolniti vse pogoje na prejšnji fakulteti. Po prepisu na novo fakulteto pa začne študij pod pogoji, ki so na tej fakulteti. Tako bodo onemogočili prestopanje brez izpitov in stalne selitve slabih študentov, ki povsod iščejo samo ojačanje. V nekaterih važnih točkah pa na konferenci

(Nadaljevanje na 6. strani)

Zbori študentov-volivcev

Koordinacijski odbor tehniške fakultete bo v aprilu organiziral zbor študentov volivcev. Te zbor bo izvedlo vsako združenje posebej. Na vsakem zboru bo kratek uvod o osnovah družbenega upravljanja in posebej o družbenem upravljanju na univerzi, nato pa bo študentski predstavnik v fakultetnem svetu seznanil študente s problemi, ki jih obravnava svet, obenem se bo pa sam seznanil s specifičnimi problemi posameznih oddelkov. Takšne zbor študentov volivcev bi kazalo izvesti tudi po drugih združenjih.

Ker študentje še vedno niso dovolj informirani o družbenem upravljanju, bo univerzitetni odbor ZŠJ izdal ciklistično brošuro o družbenem upravljanju univerze.

Naši v Zagrebu

Naš zagrebški dopisnik nam sporoča, da je življenje slovenskih študentov, ki študirajo na zagrebški univerzi, precej podobno našemu. V decembru so slovenski študentje v okviru društva »Slovenski dom« organizirali brucovanje. To društvo je namreč središče kulturnega življenja zagrebških Slovencev in študentov. Ustanovljeno je bilo že pred 30. leti. Društvo ima lepe prostore in študentje lahko uporabljajo njegovo čitalnico, knjižnico in ostale prostore za kulturne prireditve. V mnogih sekcijah, ki jih ima društvo, delujejo tudi študentje, tako v dramski, pevski in planinski.

V tem domu se skoraj vsak večer zbirajo slovenski študentje ob pesmi in igri. Uspešno je delo predvsem pevskega zbora, ki je preteklo leto z uspehom nastopal v Zagrebu in po Sloveniji.

Dušan Režek

Med sarajevskimi študenti Preobremenjenost je najhujša ovira

Tudi naši sarajevski kolegi imajo težave. Marsikaj so že premagali, veliko pa je ostalo še neresenega. Za to bodo porabili še precej truda. Mnogi izmed njihovih problemov so podobni našim. Za nas je vsekakor zanimivo, na kakšen način jih sarajevski študentje rešujejo.

Ena osnovnih nalog študentske organizacije je idejno-politična vzgoja. To svojo nalogo izvršuje organizacija sarajevskih študentov z vrsto najrazličnejših prireditev z vnaprejšnjimi določenimi programom. Precejšnje število študentov je tudi vključenih v marksistične krožke. Kljub vsemu temu pa ni redke pojave, da študent, ki kot diplomirani zdravnik, inženir ali profesor zapušča univerzo, še zdaleč nima nekega naprednega pogleda na našo stvarnost.

Sama študentska organizacija ne more dovolj skrbeti za marksistično izobraževanje študentov, ker vse njeno delo hromi prevelika obremenjenost študentov.

PROFESORJI SE VEČKRAT PREMALO ZANIMAJO ZA ŠTUDENTE

Pri ideološki vzgoji bi lahko sodelovali tudi profesorji. To je ponekod zelo uspešno. Mnogo profesorjev se pa ne briga kaj preveč za študente, niti za njihovo strokovno delo, kje šele za njihovo ideološko izobrazbo. Ti profesorji so zakopani v svoje stroko in gledajo, kako bi si priborili lastno katedro. Zato se zgodi, da kak predmet razcepijo, samo da bi se tako našlo mesto za nekega profesorja. Vsi si hočejo nabrati čimveč predavanj.

Od kod potem tudi prenatrpanost študijskih programov in prevelika specializiranost pri obravnavanju problemov. Pri izpitih na medicini n. pr. profesorji včasih zastavljajo vprašanja, na katera ne znajo odgovoriti niti zdravniki-specialisti. V nekem primeru pa ni znal odgovoriti niti docent tistega predmeta.

ŠTUDENTJE — POIZKUSNI KUNCI

Ze nekaj generacij študentov služi za eksperimentiranje s študijskimi načrti in programi. Najhujši problem so programi. Ponekod so stari programi atila-žili kar v novi študijski režim. Takšna rešitev se vsekakor ne more obnesti. Ko so študentje medicinskega programa, da se popravi razmerje med praktičnimi in

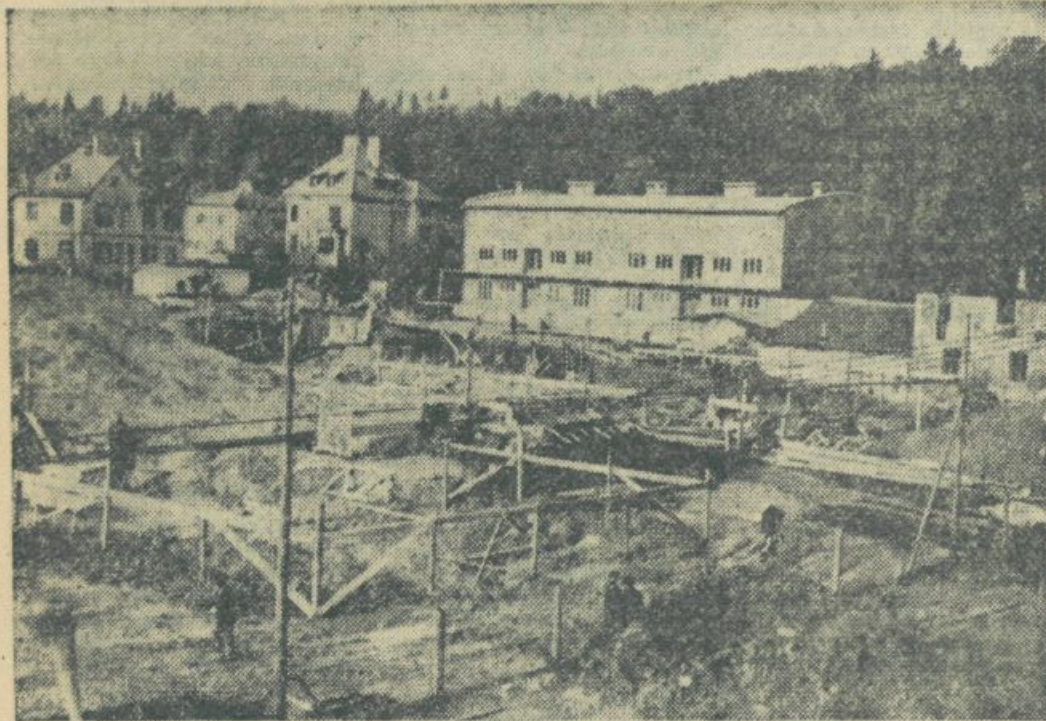
teoretičnimi urami, je fakultetna uprava to rešila s tem, da je povečala število praktičnih ur, teoretične pa pustila nedotaknjene. Marsikaj se predavajo stvari, ki strokovnjaku splošnega tipa prav nič ne koristijo.

Pri tem so nekaj krivi tudi študentje sami. Pri delu za statut so se brigali le za študijski režim, probleme v zvezi s programi pa so zanemarjali. Študentske predstavnike v organih družbenega upravljanja pa je študentska organizacija večkrat pustila na cedilu. Seveda lahko v nekaterih primerih govorimo tudi o nerazumevanju profesorjev za sodelovanje s študenti. Na nekaterih fakultetah je način pouka še povsem srednješolski. Študentje si želijo, da bi postali iz pasivnih udeležencev predavanj aktivni udeleženci, da bi se uveljavljal seminarski sistem. Pri reševanju teh problemov so profesorji ponekod zelo radi sodelovali s študenti, ponekod pa so se jih otresli, češ da so neresni in da nimajo strokovnih kvalifikacij.

SE PREMALO IZKUŠENJ

Vsak začetek je težak, zato tudi pri delu v pokrajinskih klubih (ki jih je 19) sarajevski študentje še niso dosegli takih uspehov, kot bi jih radi. Najlažje je področje dela v domačem kraju je šport. Prireditelj študentske igre je lepo uspešna. Uspehi pa se da tudi na drugih področjih. V Mostarju so študentje instruirali slabe dijakke, vsega skupaj nad 1000 ur. V nekaterih krajih so sestavili strokovne ekipe iz študentov medicine, veterine, agronomije in drugih strok. Te ekipe so obiskovale vasi in imele posvetovalne s prebivalstvom.

Ti študentski klubi bi morali sodelovati tudi pri podeljevanju stipendij. Da je to nujno potrebno, je pokazala vrsta nepravilnosti in krivici pri stipendiranju. Pri svojem delu v domačih krajih bi pa morali imeti več podpore in razumevanja s strani političnih množičnih organizacij, česar doslej mnogokje sploh ni bilo. Predvsem pa si morajo študentje izdelati natančne programe dela.

Gradnja študentske menze pod Rožnikom

V zvezi z odnosom med dvema zamašima zahodne strategije (masivno povračilo in postopno preprečevanje napada) in načinom uporabe nuklearnega orožja v vojni so na zahodu razpravljali še o dveh važnih vprašanjih, ki sta načelnega značaja. Prvič, kdo naj bi bil pristojen, da ugotovi, ali naj se uporabi orožje za množično uničevanje, voljaški strokovnjaki ali politiki in drugi, ali pride v poštev uporaba tega orožja na vsakem področju, kjer bi prišlo do spopada?

V odgovoru na prvo vprašanje so navedli, da imajo na zahodu tradicionalno prednost, da o tem lahko odloča samo pristojna politična oblast. Belgijski državnik Spaak je napisal razpravo, kjer se zavzema za rešitev tega problema in pravi, da edino politiki lahko odločajo o tem. Po njegovem mnenju se mora z uporabo novega orožja nujno spreminiti vojna strategija, kjer misli predvsem na drugačen razpored sil, številčno moč vojaških formacij, vloga presenečenj itd. Da bi nastali pogoji za takšno odločitev pa je treba v prvi vrsti spremeniti politično strukturo zahodnih vojaških organizacij, ki danes, po njegovem mišljenju, ne odgovarja zahtevam event. atomskega mehanizma. Pisec graja sedanji mehanizem Atlantskega pakta, ki ni dovolj razvit niti nima potrebne učinkovitosti, ker vsaka odločitev zahteva soglasnost vseh članic. Zaradi tega se

zavzema za popolno zahodno-evropsko politično integracijo v okviru atlantske skupnosti obenem pa mora dobiti svet Atlantskega pakta nova pooblastila, kar lahko dosežejo samo z manjšo nacionalno suverenostjo držav članic.

Poglavje zase pa so odgovorili na vprašanje ali naj se uporabi enotne ali različne zamisli uporabe nuklearnega orožja v geografskih pokrajinah, kjer bi prišlo do vojnega spopada in kakšna je naloga tega orožja. Glede t. im. vitalnih pokrajin (sem pritevajo ozemlje ZDA, Velike Britanije, zahodne Evrope in področja Bljžnjega Vzhoda) se večina piscev strinja, da je tukaj obramba nemogoča brez uporabe orožja za množično uničevanje do skrajnih meja.

Kako pa z drugimi področji, na primer jugovzhodna Azija? H. Kisinger smatra, da v teh področjih ne bi bila priporočljiva zamisel masivnega povračila. Po njegovem mnenju je rešitev je zavestnost s temi dežalami — to je gospodarska in vojaška pomoč tem narodom. Če bi se izpolnila dva osnovna pogoja: stabilne vlade, ki so pod zahodnim vplivom in sposobne do-

Slika tedna

Prvega v mesecu so dobili...

NAŠI PROBLEMI

Več stika s srednjo šolo

NISO REDKI primeri, da študenti sredi ali na koncu letniškega spoznavajo, da stroka, ki so jo izbrali, za njih ni primerna. Opustijo študij te stroke in se preprišajo. Posledica tega je, da izgubijo leta in družba je prizadeta za sredstva, ki so ostala brez koristi. Krivda je marsikdaj pri študentih, na drugi strani pa tudi dejstvo, da so bili študenti pred vpisom vse prej kot dovolj seznanjeni z načinom študija, problemom posameznih strok, možnostmi njihovega dela itd.

Prehod iz srednje šole na univerzo pomeni za človeka brez dvoma precejšnjo odgovornost. Tako v izbiri stroke kot v načinu in predstavi študija. So primeri, da ljudje s srednje šole niso dovolj pripravljeni za študij na univerzi, zato čisto minjemo meseci, predno se vključijo v strokovno delo in način učenja. Mnogi vedo o strokah le toliko, da na univerzi obstajajo in ker čutijo, da te stroke neko posebno veselje in zanimanje, se odločijo, niso pa podrobno seznanjeni z načinom študija, podrobnimi izpitnimi zahtevami in študijskimi načrti, možnostmi zaposlitve itd. Ko se lotijo študija, spoznajo, da so bile njihove predstave precej daleč od realnosti in če se niso znašli in živeli v razmere, kakršne so, jim ne preostane nič

drugega, kakor da se preprišajo in najdejo primernejšo stroko. Če poleg teh osnovnih pojavov, ki se tičejo neposredno študija, ne izvajamo drugih stvari, kot je vprašanje stanovanja, vzdrževanja itd., potem ni težko ugotoviti, da mlad človek, ki pride na univerzo, o številnih vprašanjih skoraj ničesar ne ve, ter zaradi tega doživi marsikatero neprimerno, ki bi se ji lahko izognil, če bi imel o univerzi boljše predstavo in stvarnejši vpogled.

Prav s tega stališča, da so mladi ljudje iz oddaljenih krajev in pokrajin premalo seznanjeni z načinom življenja in študija na univerzi, so nekateri govorniki na letnih skupščinah Zveze študentov predlagali, da bi morala organizacija urediti vso z zadnjimi letniki srednjih šol in jih seznaniti s problemi, na katere bodo naleteli po vpisu na univerzo. Nekateri okrajni klubi so glede tega napravili že precej, saj so se udomačili pogovori z osemšolci o tem, kako se ne moremo biti zadovoljni, ker na takih sestankih običajno niso obravnavali vprašanja vseh strok na univerzi. Prav tako je bilo pomanjkljivo, da takšnih sestankov niso prirejali po vseh krajih. Dolžnost okrajnih študentskih klubov je, da osemšolce pravilno seznanijo s študijem in delom na univerzi. Na drugi strani bi morala o tej stvari razpravljati tudi družbenja, saj najbolj poznajo razmere na svojem oddelku.

Se več pa bi nedvomno dosegla univerza kot celota. Na pravnem oddelku so že govorili o poklicni posvetovalnici, kjer bi dijak lahko dobil vsa pojasnila, ki se tičejo študija na tem oddelku, na drugi strani pa bi v poklicni posvetovalnici vsaj do neke mere lahko odgovorili na vprašanje, če je stroka, ki si jo je človek izbral, primerna za njegov značaj in nadarjenost. Poklicne posvetovalnice za nižjo stopnjo so ponekod dosegle že zelo lepe rezultate in brez dvoma bi bil tak način koristen tudi na univerzi, čeprav

ZNAMKICE IN NOVE LEGITIMACIJE

Za kontrolo v plačani članarini se bodo uvedle znamkice, kot je to že na primer na zagrebški univerzi. Izdane bodo nove izkaznice, enotne za vse univerzitetne centre, toda v nacionalnem jeziku. Izdelan pa bo tudi nov emblem.

so tu nekoliko starejši ljudje, ki pa pred izbiro stroke niso pred nič manjšo in odgovorno odločitvijo za pot v življenje. Ponekod so govorili tudi o tem, da bi posamezne fakultete in inštitute pred vpisom novincev na univerzo seznanili s študijskimi in študijskimi deli, predvsem seizmološki. Na ta način bomo nadaljevali ljubljansko seizmološko tradicijo. Za začetek bomo postavili aparat za registriranje horizontalnih premikov. To bo sicer le rekonstrukcija in modernizirani stari

Razne srednje strokovne šole izdajajo tudi vrsto publikacij, kjer lahko najdemo dijaki odgovore na vprašanja, ki se tičejo pouka, dela in življenja na posameznih učnih ustanovah. Ali naj bi to uvedli tudi za univerzo? Publikacija, ki bi podrobno obdelala vprašanja posameznih strok, učni načrt in študijski režim, izpite, način dela na posameznih oddelkih, perspektive zaposlitve, bi prav gotovo koristila mladim ljudem pri njihovi izbiri. To bi zahtevalo seveda nekaj denarja, vendar bi se ta sredstva kmalu povrnila, če bi številni študenti našli v publikaciji odgovore na nejasna vprašanja in zaradi tega ne bi izgubljali časa na univerzi.

Vse to bi lahko preprečilo marsikatero razočaranje pri študentih prvega letnika, za katerega so marsikdaj krive objektivne razmere.

Tako ne gre več!

Knjižnica v stanovanjski stavbi — Za 150 milijonov knjig — 285 obiskovalcev na dan — Kdaj bo nova stavba?

Centralna tehniška knjižnica je v Sloveniji edina znanstvena ustanova te vrste. Sistematično nabavlja vse novejšje strokovne publikacije in revije. Za leto 1957 ima v programu na primer nakup 2500 inozemskih in okoli 300 domačih knjig ter 628 inozemskih ter 120 do 130 domačih revij. Za sedaj ima nad 18.000 knjig in okoli 8.200 revij. Vrednost vsega tega njenega bogastva je okoli 150 milijonov dinarjev. Torej je njen pomen ogromen. Toda razmere, v katerih je prisiljena živeti, so nevarne. Prisiljena so bili raztegniti skladišča na vse hodnike in povzpeti police prav do stropa.

vojni, razen v skrajnem slučaju. Če na koncu pregledamo vsa mnenja, lahko napravimo dve osnovni ugotovitvi. Prvič, politična osnova zahoda je sistem blokov, ki se je razvila med hladno vojno in drugič, zahod odkrito računa z nuklearnim orožjem in to ne samo glede morebitne uporabe v vojni, temveč tudi v sedanjem mednarodnem položaju in ga uporablja kot eno izmed zelo važnih sredstev za doseganje svojih političnih ciljev. Vprašanje je, ali ni zaradi ravnotežja sil na polju nuklearnega orožja že čas, da se spreminijo takšna pojmovanja, na katerih temelji zahodna politika. Bistvo te politike je, da gleda na problem miru in vojne z lučjo nespremenjenega in celo trajnega nasprotstva med vzhodom in zahodom.

Takšna stališča seveda lahko oslabilo politični položaj zahoda, ker zahtevajo vzdrževanje regionalnih vojaških zvez in sistema vojaških baz, ki so razvrščene po ozemlju mnogih držav kot stalno orodje neke politike, namesto da bi to bila le začasna rešitev, ki je v določenih meri bila potrebna takrat, ko je obstajala nevarnost vojne. Drugače bi lahko napravili zaključek, da nekaterim krogom na zahodu ne dolega, da bi uredili mednarodne odnose in našli rešitve za neresene probleme. Razen tega ni treba pozabiti na skušnjave, ki jih ima posedovanje orožja za množično uničevanje za morebitni začetek vojne.

Bliže vsemirju

Astronomski observatorij na Golovcu je v glavnem že dograjen. Z leti se bo razvil v pomemben znanstveni raziskovalni center. Njegov pomen ne bo velik samo v jugoslovanskem, ampak tudi v svetovnem merilu, saj se bo vključil v svetovno mrežo opazovalnic. Njegov »oče« je prof. dr. Fran Deminko. Obiskal smo ga v observatoriju na Golovcu, kjer je sedaj prebije večino svojega časa, in mu zastavili nekaj vprašanj.

— Kdaj bo observatorij dokončno dograjen in kdaj boste pričeli z delom?

— Sedaj ga gradimo že približno dve leti in pol. Potrebno je še precej notranjih del in pa vrtljiva kupola. Upam, da bomo lahko poleteli že pričetek leta.

— Kakšne naloge ste si zastavili s svojim observatorijem?

— Ena osnovnih nalog je pač vzgoja mladih znanstvenih kadrov. Tu bodo sode za študente in za asistente ter srednja astronomska in geofizikalna knjižnica. Torej vsi pogoji za uspešno znanstveno delo.

— Torej so Vaši načrti dalekosežni in obširni?

— Da. Predvsem se mi zdi važna povezava z drugimi strokami. Tako bo v tem observatoriju tudi geofizikalni del, predvsem seizmološki. Na ta način bomo nadaljevali ljubljansko seizmološko tradicijo. Za začetek bomo postavili aparat za registriranje horizontalnih premikov. To bo sicer le rekonstrukcija in modernizirani stari

aparat iz leta 1926, upamo pa, da nam bo dobro služil.

— Imate še kakšne druge načrte?

— O njih je težko govoriti, ker je to vse še »pesem bodočnosti«. Za astronomske in seizmološke meritve je važna točna ura. Problem je za nas v tem, ker je taka ura zelo draga. Lahko pa bi nam pomagali odgovorni forumi, saj bi taka ura lahko dajala točen čas vsemu mestu, radiu itd.

Potem še jonosferski rekorder, aparat, ki avtomatično vsako uro sondira jonosfero. Podatki o jonosferi so važni predvsem za vojaško radarsko službo. Na vsem svetu je bilo do predanih le 50 takih postaj, na Balkanu nobene. Podobnih naprav je še cela vrsta.

— In študentje? Se zanimajo za novi observatorij?

— Ker nimajo časa, so prisliljeni zanimati se zanj bolj teoretično. Vendar so pri gradnji nekajkrat pomagali s prostovoljnimi delom. K znanstvenemu delu v observatoriju pa jih nameravam čimbolj pritegniti.

GRADNJA ŠTUDENTSKEGA NASELJA

Temelji so postavljeni preko zime

Proti koncu lanskega leta gradbene sezone so delavci gradbenega podjetja »Tehnika« začeli dovažati potrebni gradbeni material in stroje za zgraditev študentske menze na Naselju. Prostor sedanjega začasnega menze ne odgovarja sodobnim higienskimi zahtevam in je za število stanovalcev premajhen. Na Naselju stanuje okrog 1200 študentov, sedanja menza pa prejme le okrog 600 abonementov. Pogoji za delo so v menzi nemogoči, saj nimajo nobenih tehničnih pripomočkov.

Po kratki zimski prekinitev se gradnja menze nadaljuje. V pogovoru z inženirjem Vukšiničem smo zvedeli, da bodo na prave za centralno kurjavo dograjen in pripravljeni do konca septembra. Celotno poslopje z menzo pa bo zgrajeno in opremljeno do konca leta 1957.

Novo poslopje obsega: restavracijo, moderno kuhinjo, centralno kotlarno, pralnico, uprav-

no poslopje in razna skladišča. Kuhinja bo opremljena s vsemi sodobnimi, tehničnimi pripomočki. V restavraciji nameravajo uvesti samopostrežbo, zato je gradbeni načrt temu prilagojen. Kuhinja in restavracija bo lahko oskrbovala 1800 študentov. Velike preglavice pa so imeli s nabavo parnih kotlov. Končno so se odločili, da jih nabavijo v tovarni Djuro Đaković. Tri kotle bodo ogrevali z mazutom, enega s premogom. Kotlarna mora imeti namreč veliko kapaciteto, saj je predvideno ogrevanje vseh blokov in kuhinje s paro. Pralnica bo imela kapaciteto za 6000 kg perila, torej polovico več kot trenutno potrebuje.

Vrednost celotnih investicij znaša po predračunu 248 milijonov dinarjev. Sredstva so zagotovljena in zaradi tega verjetno ne bo ovire za izvršitev gradnje v napovedanem času.

dobesedno drug na drugem: pa mizah, ki imajo po 2 kv. m, jih študira po 5 do 6, sede na vseh razpoložljivih stoli, na zaboju za premog itd. Zato je treba neprestano zračiti in kuriti. Povprečen obisk je okoli 150 obiskovalcev na dan, rekord pa

je 285. Lani je bilo skupno 25 tisoč 378 obiskovalcev, izposojenih pa je bilo 17.922 zvezkov.

Uprava knjižnice, posebno pa njen upravnik ing. Kajetan Kavčič, že dolgo išče izhod iz tega stanja. V načrtu je gradnja novih prostorov v »Domu tehnik«, kjer bi dobila prostor tudi vsa slovenska društva inženirjev in tehnikov. Zveza teh društev in Tehnični muzej. Prostor nasproti Tobacne tovarne je že rezerviran. Toda zaenkrat ni še nikakih denarnih sredstev — prva etapa gradnje bi stala okrog 90 milijonov — niti še ni sredstev, da bi se izdelal podroben gradbeni program in načrt. Odgovorni forumi bi morali upoštevati pomembnost te ustanove in omogočiti čimprejšnjo izboljšanje nevarnih razmer, v katerih ne morejo študentje niti študirati niti ne more niti poslovali knjižnica.

COSEC in IUS po Port Saidu in Budimpešti

Nekaj misli ob članku predsednika IUS J. Pelikana v »World Student News«

Kakor smo že poročali v našem listu, je bilo leto 1956 precej pomembno za študentsko gibanje v svetu, ker so se pojavile nove in na videz sveže iniciative v enotnosti študentov in o katerih so po vso precej diskutirali. Duhovnik je bil vsekakor v tem okviru najbolj uspešna realizacija teh želj, kar sta priznali obe strani, COSEC in IUS (Mednarodna študentska zveza s sedežem v Pragi = MSS). Kljub vsem kritičnim komentarjem smo bili takrat mnemja, da se je vsa stvar okoli enotnosti le premaknila z mrtve točke. Toda danes, po Port Saidu in predvsem po Budimpešti, smo prisiljeni gledati na stvar spet skoraj brez optimizma...

V prvi letošnji številki »World Student News« (glasilo IUS) piše vedno energični in povsod pričujoči predsednik te organizacije, Jiří Pelikan, o svojem obisku na COSEC-konferenci in o svojih velikih izgubljenih iluzijah. On je bil na čelu IUS-delegacije, ki je potovala na Ceylon z upanjem, da bodo kolegi iz COSEC pripravili vsaj diskusijo. Ker tudi tega ni bilo je bil Pelikan presenečen in zelo prizadet. V članku pravi, da njegovih predlogov niso hoteli analizirati kaj šele, da bi diskutirali o njih. Članek je poln kritike o COSEC. Med drugim poudarja predvsem propad malajskega amandmaja, ki je zahteval naj se v resoluciji vrne stavek, ki pravi, da okvir COSEC ni edina možna osnova za mednarodno študentsko sodelovanje. Jiří Pelikan piše tudi o stališču Jugoslavije in obžaluje, da to stališče ni prodrlo. Nadalje se jezi nad malicnostjo COSEC glede antikomunističnih težav azijsko-afriških delegatov na ceylonski konferenci. Na koncu je dodana še dokumentacija o finančnih COSEC, ki jih ta organizacija dobiva od neke ameriške mladinske zveze in čisto na koncu se dobro strani COSEC, to je predvsem strokovno delovanje in organizacija raznih mednarodnih študentskih konferenc.

Vse to o COSEC nam je znano in smo o tem že govorili in pisali. Toda mehanizem zadnjih političnih dogovorov v svetu je spet... Oba, COSEC in IUS, več ali manj ploveta s propagandnimi zastavami po klasičnih blokovskih vodah, za kar je odgovornost obeh za tako stanje prav enaka!

Pisali smo že o odnosu COSEC do dogodka na Madžarskem in o širokopotezni propagandni akciji, ki jo je organiziral v skladu z zahtevami zahodnoevropskega javnega

mnemja in njenega vodstva. Znan je tudi hladen odnos COSEC do Egipta in vsi vemo, da o kakšni objektivnosti in nevtiralnosti tu ne moremo govoriti. Na drugi strani »velike reke današnjih dni« je IUS mnogo govorila o Egiptu, a vtrajno molčala o Madžarski. Čeprav je bil konkretno za IUS važen položaj v Budimpešti, ker je šlo prvenstveno za študente in ne za klasično agresijo kot v Egiptu, razen tega na se za kombinira o problematiko, do katere bi morala imeti IUS več odnosa in hkrati tudi nekaj odgovornosti. Res, v isti številki, kjer je objavljen članek tov. Pelikana, je tudi članek o Madžarski — čisto zadaj med vestmi; napisal ga je Janos Pataki, ki je bil prej član osrednjega odbora študentske sekcije v madžarski mladinski zvezi in zanimivo je, da se redakcija omenjene revije omeji od članka s sledečimi besedami: »Ker sedaj tam (na Madžarskem) ni reprezentativne študentske organizacije, objavljamo njegove osebne vtise in mnenje o dogodkih...« Kolega Janos tu hoče morda opravičiti študente, češ, da se s kontrarevolucijo niso ukvarjali študenti, v glavnem na je članek posvečen kronologiji dogodkov, ki pa je neponolna in toliko mesecev po strelih že nezanimiva. Pričakovani samo od revije kaj resnejšega, kak komentar morda, ki bi bil pošten in študentski, tako kot so bili pošteti nameti madžarskih študentov, ki so šli demonstrirati tisti večer, takoj pravi Janos Pataki v svojem listu...

Naša stališča do Madžarske in do mednarodnega študentskega sodelovanja so znana in prav zaradi teh stališč moramo še enkrat premisliti o tem, kar smo prej pisali o IUS in njeni vlogi po Ceylonu in Pragi. Izkušnje nas uče, da moramo biti na področju mednarodnega študentskega sodelovanja res principijalni in samo to. Stališče naše študentske zveze, ki niti v odnosu do Egipta, niti do Madžarske ni bilo nevtralnno ali nezainteresirano, je danes še močnejše na strani sodelovanja. Vseh iniciativ ne smemo uničiti in objektivno bi bilo iti mimo Egipta in Budimpešte, seveda — le formalno — in nadaljevati prizadevanja za sodelovanje med študentskimi organizacijami. Kot doslej, ZSJ, še vedno smatra da so bi- in multilateralne kontakti lahko danes še najbolj konkretna oblika sodelovanja in istočasno vodijo k ustvaritvi pogojev širšega sodelovanja.

Drago

Spet predavanja na Madžarskih univerzah?

Kaj malo poročil pride iz Madžarske o delovanju študentov, ki so bili v novemorskem dogodkih najbolj udarna sila. Večina zahodnoevropskih študentskih časopisov piše le o tistih madžarskih študentih, ki so pobegnili iz domovine in o tem, kar ti povedo. To so teksti senzacionalnega in propagandnega karakterja ter postajajo vsakim dnem bolj in bolj nezanimivi. V januarjski številki »News service« informativnega biltena, ki izhaja v Pragi, bomo kratko vest iz Madžarske. Spročajo, da so že ustanovili začasni odbor, ki ima nalogo sestaviti nov statut in pripraviti teren za ustanovitve nove, samostojne študentske organizacije. Po poročilu tega biltena bi se moral redni pouk na madžarskih visokih šolah

pričeti že konec januarja, ponekod že prej. Poročajo tudi, da se je večina študentov že vrnila v dežele, kamor je pobegnila v burnih dneh. Nimamo pa poročil o tem, ali so se predavanja res začela v januarju? Iz resnice sedanjega razčasnega odbora zveze madžarskih študentov pa povzemamo le nekatere postavke: demokratične volitve organov zveze najkasneje februarja letos, priprave študenta, da ne bi zapuščali domovine, povezava vseh univerz v državi, izdelati nov statut zveze in sklicati kongres do maja, normalizacija odnosov med zvezo in drugimi mladinskimi organizacijami, vestno raziskati vlogo študentov v oktobrskih dogodkih in na podlagi tega sprejeti določene zaključke... Kaže, da bo zadnja

omenjena točka tega programa najtežja, kar pa morda ne bi bilo potrebno.

Po poročanju zadnje januarjske številke omenjenega biltena povzamemo sporočilo, ki pravi, da se je januarja sestala v Budimpešti skupina okrog 200 študentskih predstavnikov, ki so razpravljali o organizaciji in o položaju študentov. Odlomki sprejete resolucije so polni politične ozkosti in fraz in ne moremo nikjer zaslediti tistega širokega in revolucionarnega stališča, ki je v teh dneh tako tipično za poljske študentske organizacije in publikacije.

PET TISOČ MADŽARSKIH ŠTUDENTOV...

Kot poroča dunajski koordinativni odbor za mednarodno pomoč madžarskim študentem, je do sedaj skupno pribežalo v Avstrijo 5000 — 5200 madžarskih študentov. Tu ni več tistih 900 študentov, ki so iz Avstrije odšli že prej v druge dežele. Od tega skupnega števila jih je le nekaj 800 izrazilo željo ostati in študirati na avstrijskih univerzah, ostali pa bi radi odšli drugam, a jim vešči o visokih šolah niso dali velike preglednice, saj doma na Madžarskem tega niso bili navajeni.

TELEGRAMI

PARIS, Francija. — UNEF — organizacija francoskih študentov je zapustila mesto v »Vojaški mladinski komisiji«, kjer je sodelovala pri urejanju raznih vprašanj v odnosih med mladino in armijo. UNEF se je spela z vojaškimi predstavniki zaradi statusa gojencev visokih vojaških šol.

BARCELONA, Španija. — Univerza v tem mestu je spet zaprta. Študenti so vrhlo skozi okno predavalnice siko Primo Riviera, ustanovitelja falange in se potem na ulicah stegli s policijo. Med aretiranimi (skupno 80) so poleg študentov tudi profesorji in univerzitetni uslužbenci.

BUKAREŠTA, Rumunija. — Poročajo, da je prišel izhajati v glavnem mestu Rumunije študentski list. Študenti do sedaj sploh niso imeli svojega glasila in so študentsko problematiko obravnavali v mladinskih listih. Novo glasilo se imenuje »Viata Studentesca« (Študentsko življenje).

BERLIN, Nemčija. — Okrog 100 študentov moskovske univerze je obiskalo univerzitetna središča v Vzhodni Nemčiji. To je prvi tak obisk, ki so ga pri-

redili moskovski študentje v tujino. Prvič je potovala večja skupina in ne delegacija, kot je to v navadi.

BRUNSWIG, Nemčija. — Nad 3500 študentov tehniške visoke šole je protestiralo zaradi neugodnih študijskih in socialnih pogojev študentov. Demonstranti so priredili »marš molka« po mestnih ulicah.

DJAKARTA, Indonezija. — Poročajo, da so tu odprli študentsko gledališče, ki ima 450 sedežev in svoj kino-klub.

HAVANA, Kuba. — Pripravljajo veliko konferenco študentskih predstavnikov vseh tehniških visokih šol v Latinski Ameriki, ki bo letos jeseni.

LISBONA, Portugalska. — Študentje so protestirali proti novim pravilom v organizaciji. Demonstranti so zasedli prostore galerije in muzeja ter diskutirali o problematiki. Kot poročajo, so spet v veljavi stara pravila.

PARIS, Francija. — Te dni je bila v Parizu konferenca, kjer so razpravljali o zdravstvenih razmerah študentov v različnih državah.

Sportno tekmovanje na Poljskem

Edini inozemci v Zakopanah

V Zakopanah na Poljskem je bilo pred nedavnim poljsko študentsko smučarsko prvenstvo. Povabili so tudi inozemce. Udeležila sta se ga tudi dva člana naše univerze Sarec in Remec, oba alpska smučarja. Po vrnitvi sta nam povedala nekaj svojih vtisov s tega tekmovanja.

Drago

Poljska ekipa smučarjev je že lani sodelovala na našem smučarskem prvenstvu v Kranjski gori. Že takrat smo jim občudili, da jim vrnemo obisk. Letos so nas spet povabili in vse kaže, da naše smučarje zelo cenijo. Kajti iz Varšave so nam nekajkrat telefonirali, da bi si zagotovili prihod naše ekipe. Zai je bila ta ekipa bolj rečna, kajti odpotovala sva samo dva tekmovalca. Zasedla sva 7. in 8. mesto v veselalomu.

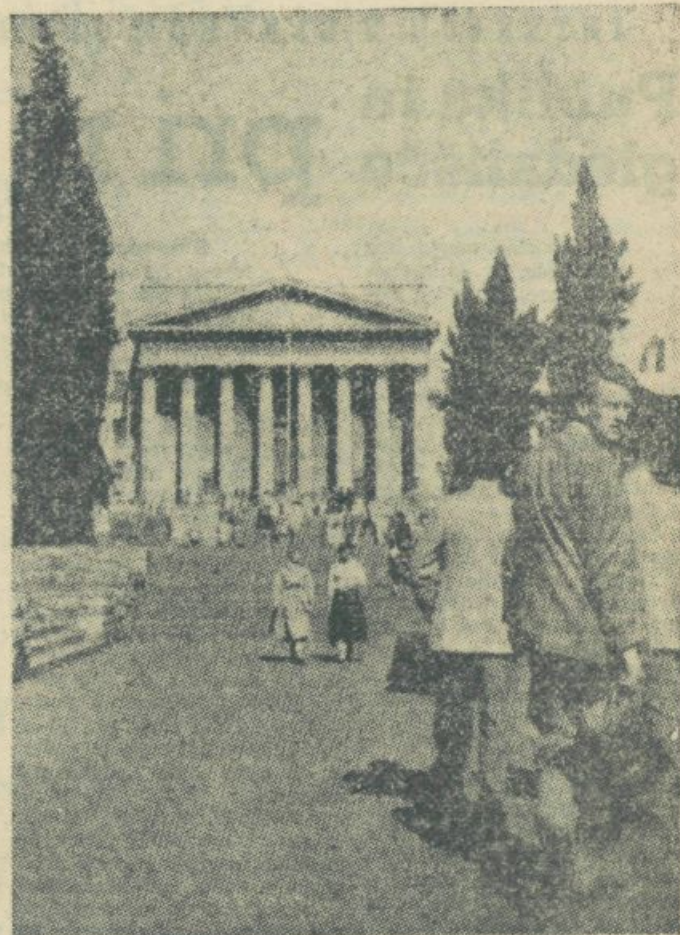
Zasedba na tem tekmovanju ni bila taka, kot so jo morda organizatorji pričakovali. Kljub temu, da so povabili več vzhodnoevropskih držav so te tekmovalce bojkotirale in sva bila midva edina inozemca. Razumljivo je, da je bil zaradi tega naš obisk še bolj zanimiv, posebno še, ker je Jugoslavija ena najbolj priljubljenih držav na Poljskem. Sprejeli so nas izredno gostoljubno. Po tekmovanju so nam omogočili tudi ogled Varšave.

Možnosti poljskih tekmovalcev za trening so izredne. Vsi boljši smučarji, člani poljskega akademskega kluba, trenirajo vso zimo na idealnih smučiških v Zakopanah na razpolago sta jim dve žičnici, med temi je ena opremljena z gondolami, ki sprejmejo po 38 ljudi. Vsak tekmovalce je dobil v letošnji sezoni po tri pare najboljših smučij in tako imajo sedaj vsak po povprečno 6 parov smučij. Seveda je tudi kvaliteta temu primerna, saj je nek čita tega kluba zasedel na velikem mednarodnem tekmovanju v Garmischu 12 mesto, kar je odličen uspeh, če vemo, da je bila tam zbrana vsa evropska in svetovna elita. Prav pa je, če povemo, da imajo v tekli in skokih boljši tekmovalce kot v alpskih disciplinah.

Poljski si zelo žele sodelovanja z jugoslovanskimi študenti športniki. Že marca bo prišla njihova smučarska ekipa v Kranjsko goro na naše prvenstvo, razen tega pa so predlagali tudi izmenjavo ostalih športnih ekip.

SVETOVNA UNIVERZA

Indonezijski delgat pri OZN je predlagal naj bi pod okriljem te organizacije ustanovili svetovno univerzo, kjer bi največ pozornosti posvečali vzgoji gospodarskih in socialnih strokovnjakov za nezadostno razvite dežele.

Južnoafriška univerza v Capetownu, ki je zaprta za domačine. Pred dnevi smo prejeli vest, da je cenzura prepovedala celo STUDENTSPIEGEL (Berlin), ki se ni nikoli posebej prizadeval boriti za protikolonialne cilje.

Nedeljska priloga

OBJAVLJAMO ŠTUDENSKO REPORTAŽO IZ HAMBURGA, TO JE NAKLJUČJE, KAJTI TEMA JE NAŠA — ŠTUDENTSKA IN BI SE LAHKO DGAJAJA KJERKOLI NA SVETU, SAJ NIKJER NI TAKIH POGOJEV, KI BI ŠTUDENTJE OPROČALI SKRBI ZA VSKADANJI KRUH. ŠTUDENTJE SE LOTJO DELA, KI JE POGOSTO V POPOLNEM NASPROTUJ Z NJIH INTELKTUALNIMI ZMOŽNOSTMI IN SE UBIJAO S KAKIM DOLGOCASJEM, DA SI PRISLUŽILO MALE KRAJČARJE ZA VELIKE CILJE. REPORTAŽO JE OBJAVIL HAMBURŠKI ŠTUDENSKI LIST »STUDENTEN KURIER«, KI JE EDEN NAJBOLJ ZANIMIVIH ŠTUDENSKIH LISTOV V NEMCIJI IN SE POGUMNO LOTI VSAKE PROBLEMATIKE. UREDNIK TEGA LISTA JE LANI SOBELOVAL NA »SREČANJU« V LJUBLJANI IN JE V SVOJEM LISTU OBJAVIL REPORTAŽO O JUGOSLAVIJI IN ČLANEK O RAZGOVORU S TOV. R. COLAKOVIČEM.

Ko se prižge zelena luč, grem preko trga. Večer. Četrt na enajst. Zjutraj sem dobil številko in sedaj grem na delo v tiskarno večernega časopisa. Po desetih minutah sem tam. Vprašam, kje je tiskarna, rotacija in potem vstopim. Dobim svoj stol in mesto ob traku. Odložim suknjič in pričnem.

Ime mi je Fred. Pravo. Tretji semester. Delam. Oče živi. Trgovski pomočnik — 300 mark. Trije otroci. Stanujem v vrtni hišici. 45 mark na mesec. Samski. Imatrikulacija: R 93-404.

To je zelo velik prostor (Kadič prepovedano). Polovico prostora zavzema velik rotacijski stroj, v drugi polovici pa so skladišnice časopisov, ženske, študentji in tekoči trak. Študentov je 30. Pomažaj na vsaki strani. Stanišeni smo kot veslači v premagnem čolnu.

22.30. Trak teče. Leva roka — desna roka — skladišnica — 25 izvodov in spet 25: vlagamno prilogo. Ena, dve, tri... hitro in skrbno, potem pa nov kup po 25... V dvorani je neonska razsvetljava. V stranskem tempu prvi papir skozi rotacijski stroj. Repot je močan. Kričimo.

Hitreje — hitreje — hitreje moram delati. To je nedeljska priloga. Dekle na plaži. Čedna puncal V rokah drži ruto, ki vihra v vetru in ji pokriva tiste dele telesa, kjer bi morala imeti kopalno obleko. Perspektiva. Lahko bi predstavljalte, kako to izgleda. Na drugi strani pa zaznamam samo naslov: kongres kemikov. Vso noč gledam ta naslov... 25, 50, 100, 1000 krat...

In prav tolikokrat dekle na plaži z ruto, ki...

Potem opazim, da »odgovorni« kriči. Glasu seveda ni, ker je vsepovsod le hrup, a vidim njegov obraz. Prepočas! Delam. Tako se mu zdi. 23.30. Čas gre počasi. Delamo nore. Hitro... 18, 19 deklet na plaži... 20, 21, 22 kongresov kemikov. Roke so črne. Tiskarska barva! Nimam rad dela, kjer misli preskakujejo sem ter tja. To je naporno. Stroji bobne. Mislim na Luizo. Vedno ji moram pripovedovati o delu. Pripovedujem ji. Nimam rad težke dela, ko moraš stati v vrsti pod tovarnjaki in razkladati vreče. Ali tovoriti bitumen. In druge svinjarije. Prah in suho telo, ko šteješ promet kje zunaj. Ali pa v dežju, osem ur. In potem boljše zaposlitve: mehikiemu turistu razkazuješ mesto, delaš na kaki razslavi, razdeljuješ reklame šopke, spet šteješ promet, toda to pot v bencinski črpalki, kjer lahko sediš in kadiš, ljudje pa ti pripovedujejo slabe dneve šale. Tudi osem ur. Povsod. Neki moraš pač sneti denar. Če si srečen, lahko na koncu meseca prihraniš morda 40 mark...

0.30. Trideset kolegov, garačev, vloga neslišno in molče nedeljske priloge v časopisu. Vsako monotono delo ima svojo mrtvo točko. Celo je toplo in suho. Vstanem in grem k avtomatu, ki stoji v kotu. Rdeč je in rumen ter ima svetlo ploščo, na kateri je prah. In ročico s štirimi možnostmi: — črna, — črna s sladkorjem, — z mlekom in — z mlekom in sladkorjem...

Potegnem na — s sladkorjem, vržem denar in ujamem papirnati kozarec. Takoj nato prične rjava in topla tekočina. Pijem.

2.30. Še delam. Dekle na plaži se smeje z nedeljske priloge in črke kemijskega kongresa so utrjene. Zada v uradu, ki ga steklena stena loči od naše dvorane, sedita dve ženski in se smejeta. Telefonirata, a vse je nemo kot v starinskem filmu. Zaradi hrupa. Zjutraj bosta izplačevali denar. Tudi obraz »odgovornega« postaja utrujen, odhaja k avtomatu. Človek več vidi, če ne more slišati.

Končno le: odmor! Grem po stopnicah k umivalnikom. Umivam si roke in odidem v buffet. Bon za 50 pfenigov na blagajni in potem hrenovka in kruh. Tudi surovo maslo. Sedim pri mizi in molčim jem. Nekateri pa govorijo z ženskami.

Konec odmora. Ko mali kazalec na uri spolzi preko številke 4, se pojavi sonce. Njegovi žarki na velikih prašni oknih. To so težke ure za delo.

5.05. Še vedno vlagam prilogo kot stroj. Še vedno tiskajo. Zdi se mi, da bom moral oditi na seminar in se dogovoriti o vaji. Rad bi si kupil pisalni stroj. Toda, saj ne morem. Dekle na plaži še vedno drži ruto, ki vihra v vetru in... Smeje se mi!

Rotacijski stroj bobni dalje. Ko bo ura pol sedmih, nas bodo izpustili. Neke nepoznane ženske že stojijo za nami, da nas zamenjajo, ko bo nastopil določen trenutek. Tekoči trak se ne sme ustaviti. Potem vstajamo in gremo v stekleni urad, kjer nam ženski izplačujejo denar. Morda se v nedeljo lahko odpeljem z Luizo na deželo, na izlet? Seveda, če bo vreme? Končno sem bogat! Vzamem kuverto in odhajam. Na uro ni mnogo, toda nočni dodatek — 4.55 mark — ni slabo.

Počasi grem po dvorani. Spet se ustavim pred avtomatom in potegnem na — z mlekom. Sedaj sem bogat! Avtomat toči naglo, kot prej. Jaz pa pijem, pijem — utrujen.

Lovanium je nov univerzitetni center v Belgijskem Kongu

Posebna vzgoja za žene študentov v Belgijskem Kongu in...

Na zgornji fotografiji je eno izmed novih poslopij nacionalne univerze v Belgijskem Kongu, kjer se je v zadnjih letih po vojni pričelo kar živahno akademsko življenje. Začetki ustanavljanja visokošolskih ustanov v tej koloniji spadajo v prvo desetletje tega stoletja, vendar pa so vsa resnejša prizadevanja in rezultati vezani na zadnja leta. Potreba po strokovnem kadru, predvsem za zdravniških, vzgojiteljskih in inženirskih je tu zelo velika. Razumljivo je tudi, da je večina študentov, ki študirajo na teh univerzitetnih ustanovah, domačinov, saj Belgijski raje študirajo v domovini. Izjavljajo pa, da je vrednost »kolonialne« diplome prav taka kot v domovini. To je čisto formalno vprašanje, vado je dejstvo, da univerza v Kongu ni organizirana na isti način kot belgijske univerze, temveč je sistem in učni načrt prilagojen specifičnim pogojem.

V okviru univerze ustanavljajo tudi poseben inštitut za socialno politiko, psihologijo in medicino. Obstaja še poseben oddelek za umetnost, glasbo in ples, kar je za Belgijski Kongu in njegove prebivalce posebno važno. Novost pa je vsekakor ustanova, ki skrbi za vzgojo žena študentov, ki nimajo fakultetne ali srednješolske izobrazbe.

Predavateljski kader je razmeroma maloštevilčen in ima skupno 30 predavateljev, od tega 10 domačinov. To je samo majhen del aktivnosti te nove, čeprav še pred petdesetimi leti ustanovljene univerze v središču Afrike.

FOTOGRAFIIRANJE OBVEZNI PREDMET

Na novinarski fakulteti v Me-nili na Filipinih so pred nedavnim uvedli fotografiranje kot obvezen predmet. Študenti se bodo morali usposobiti v fotografiranju in deloma tudi v tehniki izdeovanja fotografije. To je prva novinarska fakulteta na svetu, na kateri je fotografiranje obvezen predmet.

Foli je doktoriral

Amazo Foli, črnc iz države Tofo v Afriki, je pred kratkim doktoriral na beograjski univerzi, katere študent je bil več let. Foli je najprej študiral v Mar-seillu in je potem prišel v Jugoslavijo na podlagi mednarodne študentske zamenjave v okviru OZN. Bil je v Jugoslaviji na specializaciji in se vpisal na ekonomsko fakulteto. Dr. Amazo Foli se vrača v domovino kot strokovnjak — kakor sam pravi, za afriško kmetijsko in zadrugištvo — in si je v naši državi nabral obilo dragocenih izkušenj.

POLJAKI V NEMČIJI

Kot poroča »Deutsche Studentenzeitung« je študentska zveza iz Zahodne Nemčije povabila na obisk predstavnike poljskih študentov, ki so se povabili odvažali. To je po vojni prvi kontakt med poljskimi in zahodnonemškimi študenti in mu na obeh straneh pripisuje precejšen pomen.

STUDENSKI UREDNIK IZVOLJEN

Odsodorni urednik poljskega študentskega lista »Po prostue« je bil izvoljen v sejm kot kandidat svojega volilnega rajona v Varšavi, čeprav je bilo njegovo ime na volilnem listku šele na šestem mestu.

Dva velikana. Na levi je naša Planica, pred katero sta začinjena postali dve mamici iz Kranjske, zgoraj pa je posnetek velike skakalnice v Kulmu.

Cez 10 dni start na mamutski

Po dolgih treh letih čakanja smo spet prišli na vrsto. Dolina Planice bo čez 10 dni polna velikih obrazov, mladih in starih gledalcev, smučarjev in izletnikov. Spet bomo gledali smučarje, ki se bodo v vrstolomno hitrostjo spuščali čez mostičke, zaplivali v traki in pristajali tam nekje, kjer tablice označujejo 100 m.

Letošnja prireditev v Planici je še posebno pomembna, ker je hkrati tudi lep jubilej. Letos bomo namreč ob enem praznovali tudi 35 letnico slovenskega in jugoslovanskega skakalnega športa. Pred 35 leti je bilo namreč v Bohinju prvo državno prvenstvo v smučarskih skokih, zmagovalce pa je postavil prvi državni rekord — 9 metrov!

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Holmenkollen in se v mednarodni konkurenci odlično plasiral.

Zatem je prišla na vrsto Planica! Povsod po svetu so pisali o mamutski skakalnici, kjer se da skakati celo po 100 m. Mnogi so hoteli take skoke prepovedati, v traki in pristajali tam nekje, kjer tablice označujejo 100 m.

Letošnja prireditev v Planici je še posebno pomembna, ker je hkrati tudi lep jubilej. Letos bomo namreč ob enem praznovali tudi 35 letnico slovenskega in jugoslovanskega skakalnega športa.

Pred 35 leti je bilo namreč v Bohinju prvo državno prvenstvo v smučarskih skokih, zmagovalce pa je postavil prvi državni rekord — 9 metrov!

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

Seveda ni ostalo pri tem, skakalnice so rastle kot gobe po dežju, pa tudi skakalcev je bilo vedno več. Rezultati so bili vse boljši in k nam so prišli švedski trenerji, ki so našim skakalcem povedali marsikaj novega. Sramel je odpotoval na skakalnice

7 vprašani — 7 odgovorov

● ŠTUDENTSKI ŠPORT IN ZVEZA ŠPORTOV
● NA VPRAŠANJA TRIBUNE ODGOVARJA SEKRETAR OLYMPIJE TOV. MIKUŽ

Zakaj je po Tvojem mnenju delo v Olympiji v preteklem letu stagniralo, da ne rečem celo nazadovale?

Po mojem mnenju moramo v tej zvezi razlikovati: delo po klubih in delo upravnega odbora društva. V prvem primeru ne moremo v splošnem govoriti o stagnaciji, še manj pa o nazadovanju. V preteklem letu so naši klubi napravili velik korak naprej glede novega članstva in kvalitete, zlasti pa je bilo pozitivno dejstvo, da so se klubi organizacijsko močno okrepiли in danes samostojno rešujejo nove naloge. To je splošna ugotovitev in seveda izjeme niso izključene.

Res je, da lahko govorimo o stagnaciji dela v upravnem odboru društva, vendar je potrebno to ugotovitev vsaj nekoliko globlje analizirati. Kot v splošnem družbenem življenju mora tudi v tem primeru neka trdna vodilna vloga tega vodstva odigrati. Le ta je bila nujna in potrebna, ko so nova klubi nastajali in bili brez sleherne materialne in organizacijske osnove. Tako delo bo treba še nadaljevati pri »šibkih« klubih in ustanavljanju novih. Na splošno pa je treba poudariti, da moramo v pogojih, ko so naši klubi tako uspešno začeli samostojno voditi svoje delo, začeti tudi resno razmišljati o novem sistemu dela upravnega odbora društva. Pri tem mislim v prvi vrsti na prenos vsega strokovnega in organizacijskega dela na klube, razen tistega, ki po svojem značaju zahteva enotno reševanje.

Stagniranje pri delu upravnega odbora je nastalo zaradi znanih vzrokov (odsotnost in prezaposlenost vodilnih kadrov). Je pa tudi rezultat pojava samostojnega dela klubov. Tako stanje stagnacije se bo še nadaljevalo, vendar moramo bistveno spremeniti sistem dela upravnega odbora in tudi njegov sestav. Tako gledanje je tudi v moralno-političnem pogledu povsem pravilno. Vse naše članstvo živi in dela prav po klubih in morajo biti center vzgojnega dela prav klubi. Konkretno predlagam ustanovitev ožjega, pretežno koordinacijskega organa društva z nekako »usmerjevalno« nalogo, v katerem bodo predvsem študenti.

Po skupščini — kje bomo najprej in najbolj »zagrabili«?

Osnovna naloga društva bo delo med študentsko mladino. Tu mislim predvsem na med fakultetna tekmovalna, po možnosti po lisaškem sistemu, ki naj bodo stalna. Tudi propagande je premalo. Obenem s tem moramo tudi razširjati in na novo graditi športne objekte, zlasti na Naselju in v Tirolju.

Ali bo v razvoju študentskega športa kaj izrazito novega in pomembnega?

V bistvu ne gre za nekaj novega, ampak le za realizacijo sklepa naše zadnje skupščine društva pred enim letom, ko smo utemeljeno predlagali, da tudi oblastveni organi na univerzi prevzamejo del bremena pri razvijanju telesno-vzgojne dejavnosti študentov. Nikjer v sodobnem svetu ni mogoče ločiti športne dejavnosti od ostalega dela na univerzi. Gre za ustanovitev posebnega organa na univerzi, ki bo skrbel za telesno-vzgojno dejavnost študentov, ki je v sedanjih pogojih v prvi vrsti odvisna od materialne osnove.

Kaj misliš o razpravi o študentskem športu pri Zvezi športov Jugoslavije. Ali je obljubljena pomoč zadostna?

Ze samo dejstvo, da je bilo vprašanje štud. športa na dnevnem redu športne zveze Jugoslavije predstavlja za študentski šport usodno presenečenje. Tudi v naši republiki smo se dogovorili, da bo v kratkem podobna konferenca. Študentski šport spada na univerzo kot nujen sestavni del družbene vzgoje. Zato tudi upravljeno pričakujemo pomoč in sodelovanje, v prvi vrsti od univ. organov.

Kako si predstavljate konkretno pomoč študentskemu športu?

V prvi vrsti želimo, da bo ta pomoč res konkretna. Vse naše dosedanje pobude so bile povsod sprejete z odobravanjem ter simpatijami, vendar je bilo to tudi vse. Tudi sami smo bili vse premoč iznajdljivi. Od novega univerzitetnega organa za telesno vzgojo pričakujemo predvsem skrb za gradnjo objektov, za strokovno vodstvo študentov na igriščih in telodvornicah, za potrebna finančna sredstva itd. Pomoč v tej obliki pa bo dobrodošla od vseh oblastvenih organov ter družbenih organizacij.

Govorijo se o osnovanju komisije za telesno vzgojo pri univerzitetnem svetu. Kako gledaš na to?

Deloma sem na to vprašanje že odgovoril. Predlog za ustanovitev take komisije v vseh univerzitetnih centrih v FLRJ je bil tudi stikop zadnje

konference športnega odbora ZSJ. Tudi na naši univerzi so že prvi znaki, da bo prišlo do ustanovitve ustreznega organa za telesno vzgojo. S tem bo Olymija obkrožena razbremenjena, ker bo skrb za splošno telesno vzgojo prenesena na ta organ, družstvo pa bo združevalo v svojih vrstah le tiste študente, ki se bodo po svoji lastni volji in interesu odločili za določeno športno panogo. Razen tega bo društvo uporabljalo tudi športne objekte.

In še zadnje — morda najvažnejše vprašanje. Kaka je z denarjem?

Ta problem je v tesni zvezi z ustanovitvijo omenjenega organa, katerega dolžnost je, da po splošnih možnostih finančno podpre šport na univerzi. Isto velja za športne objekte. Na ta način bo tudi našemu društvu omogočeno, da pri svojem delu ne razpravlja zgolj o finančnih problemih in v tej smeri tudi izbira in zaposluje svoja vodilna kadra, ampak da prenese težave svojega dela na strokovno, vzgojno in organizacijsko področje.

Samo še nekaj dni nas loči od pričetka tekmovalnj v slovenski judo ligi in ob takih priložnostih se navadno spominjamo preteklih sezon ter ugibamo, kako bo v bodoče.

Ne moremo reči, da je bil Akademski judo klub Olympija v pretekli sezoni tako uspešen, kot smo pričakovali, saj je med štirimi udeleženci slovenske lige zasedel šele tretje mesto za Ljubljano in Mariborom. Toda lahko bi bilo tudi drugače, kajti pogledati moramo še z druge strani. AJK Olympija je bil namreč v pretekli sezoni v denarni stiski in je tako moral predati dvoboj z Mariborom brez borbe samo zato, ker ni bilo denarja za pot. Seveda je zato sedaj nemogoče ugotoviti pravo

razmerje moči nastopajočih klubov. Četrty član lanske lige pa je bil Branik, ki pa ima sedaj prav dobrega trenerja Koinikova, nekdanjega člana Olympije. Prav Branik zna biti letos trd oreh za naše borce.

Enako trenirata bivši član Olympije, Bratkovič, letošnjega novinec v judo ligi, Triglav iz Kranja, ki pa do sedaj še ni nastopil in bi bilo težko kaj povedati o njegovi moči.

Favoriti letošnjega tekmovalja je vsekakor Ljubljana, ki ima same stare in preizkušene borce. Olympija pa lahko upa na drugo mesto, kajti tudi ona ima stare in preizkušene borce, kot so na primer Peter Bida, državni prvak v teški kategoriji, mož (Nadaljevanje na 6. strani)

Sokrat...

(Nadaljevanje s 4. strani)

bilo razvidno. S tem pa so seveda izrečene misli ostale na površini in so bile besede le polovičarsko pripovedovanje.

Ob vsem tem se mi vsiljuje zaključek, da tako režiser kot interpret — Lojze Potokar — nista umela Sokrata ali se vsaj nista potrudila, da bi ga razložila. Kako bi sicer mogla upodobiti starega misleca kot pridigarja namesto opozarjalca? Sokrat je vsekoli iz sobesednika »vsekele« resnico na dan in ni zaman imenoval svojega filozofiranja »umelnost babištv«. Potokar pa ni bil nikak suveren in prekanjen porodničar, temveč, nasprotno, kvečjemu nad življenjem rahlo razočaran ljudski tribun. Sokrat je bil spreten, prodoren in duhovito skrajno živahen sofist, ki ni znal po potrebi le prikriti tega, kar je v resnici mislil, marveč celo z vso zlobno resnobo speljal nasprotnika na led. In potegnili je tako tudi Baranovičev in Potokar, da sta mu, kot nekoč njegovi sodniki, vdano verjela, da »nima govorniškega daru« (Apologija I., 1.). Poleg tega je bil Sokrat aristokratske duha, vzvišen nad vsakdanje pojmovanje prav tako, kot nad lastnim telesom in nad svojim življenjem. Naša gledališka dvojica je iz njega napravila nagonsko bitje, ki se v nasprotju s svojim naukom o posmrtnosti z živalsko slo bori s pomočjo besede in dokazovanja za svoj telesni obstanek. Prav v tem je njuna največja napaka in najgloblje nerazumevanje.

Se bolj klavirna je bila vnanja podoba uprizoritve, v kateri so se prepletali vsi stili, od Reinhardtovskega klasicističnega patosa preko romantičnega vzvišenosti do pri nas modernega Antoinjevskega realizma. Potokar se je s stroгим realizmom pogovarjal s stiliziranimi zakoni, katere je režiser iz neznanega vzroka posebej, jim nataknil čelade in slovesno polvojaško opravo ter jim poleg tega dopustil popolno svobodo v gledališkem neznanju. To je samo en primer iz mešanice stiliziranih sodnikov, »resničnega« Sokrata, zanešeno vzvišenih, jokajočih sorodnic, ki padajo v značilni ženski bolešči »zoblčenem na tla«.

Kaj pa je potemtakem še ostalo od Platonovega teksta? Ostale so nekatere dragocene in čudovito lepe misli ter opozorilo, ki sledi iz načina, kako so jih obiskovalci sprejeli; opozorilo, da ljudje potrebujejo poglobljeno umetnost in čiste jasne misli. Bilanca celotne uprizoritve torej vendar ni povsem negativna.

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

M. Prosenec

POLN KOŠ

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

S PDU na Kofcah — seveda kot gost — Smučarski tečaj brez snega — Večerne zabave v koči — Samo ena zlomljena noga

Sturite tudi Ve čast vaši kuhini...

Ne le samo navada, ampak tudi sposobnost je, da ženske kuhajo. Žene so skrbnišče za uspešnost, iz njih češnja rok je vse perjetnosti, one se znajo obratiti, imajo bol oster pokus, bistriši poduh za razložit, kaj zdravši kaj boljši. Moškim in ostane učena zdraviliška kuhinja v apotekeh. Kuharji so preveč hrlihoti hoti biti, ženske premočrti; ali kaj je iz tega ratalo? Oni so znajdli umne mešanja, ali nevarne za zdravje; pod zavitemi inu komaj zastopljivimi besedami vpelali ena silno žedo ne zdravih jedlov; s ptujimi imeni kuhinjski jezik Nemcem inu Slovincem zmešali; tako daleč, da nam danes skoraj ni mogoče ujnaje kuharske bukve zastopiti.

Krajnice se kuhanja teško uče, ker nezastopijo pomenik francoskih, anglejskih, laških inu nemških besedi; posebna nadloga je po deželi zunej mesta, tam ga ni človeka, ki bi skrivno zastopne besede razložil nevarnem Slovincem. Torej sim si perzadel začetki ene krajnske kuhine v roke dati mojim rojakom. One imajo čast, da so narejvale zdrave, dobro dišave, inu svažne jedi; tedaj jih nagovorim: sturite tudi ve čast vaši kuhini, da je bote v lastnem slovenskem jeziku zastopile, govorile inu ohranile. Ako nism morebit vse prav po krajnskim radei, bodeite ve popravile, inu za en drugi perhodnikat povedale, kaj imam prenatrditi, ker, uer se bode to bukve drugi naskisvale. Sledna umetnost inu svoje lastne besede; tudi ve imate svoje više kuhinjske stvari prav imenovati, tedaj bodeite narbot znale mojemu slabemu perčetku popolnost naložiti. Čemu besede krasti? Al ni slovenski jezik zadosti premožen?

Kuhati je nekakšna latinska nemška inu slovenska beseda; kuhati se pravi; narediti jedi perpravne za človeški vžitek. Konec kuhanja je zdravje ohraniti; jedila so zdravila za zdrave, tedaj more vse zdravo biti, iz kar se jedila kuhajo, inu zdrava viža, po kćturi se kuhajo. Zavolito ga se varjejo pametne kuharce pred obilno mastjo, svinškim inu suhim mesam šerke inu žaltave stvari odbirajo inu odmetavajo. Potem ne dajejo na mizo, v

kufrenih posodah ne kuhajo, tudi ne v cinasteh ali kositarneh, kader je preveč svinza vmes, temuč le v parsteh inu železnih; one ohranijo čednost, svažnost po kuhini; sploh gledajo, da se jedi skozi dober pokus inu lepo naredbo ne le grlu temuč tudi želodcu perporočajo.

Per sadju inu kislinah je potrebna al sreberna, al lesena žlica inu posoda, drugi metali bode od kislob razjedeni, inu zdravju škodujejo. — Ogin naj bo čist, brez dima, da jed nepermodi. Suha dreva, čista žerjavca, varna inu skopa roka per poleni, vendar dervotina po potrebi, da se jed ne cmari predolgo, ampak v eno mero najprej gotova postane, inu precej na mizo gre. Preveč žerjavca ni dobro, kir pa dreva preveč varje, jih preveč pože. Goreča mast se ne vgasne z vodo, ampak s soljo, al s pokrivajnam inu zadušejnam, al pa se berž po tleh razli.

Voda naj bo svažna, čista, mehka. Studenec ima trdo, stene pa mehko. Terda je, v katiri se žajfa nerada razpusti, inu sočivja dolgo ne zmeči. Ona postane mehka kadar en čas vre. Dobra voda nima nobene barve, nobeniga duha, nobeniga pokusa. Per lepim vremenim rajši vre, kakor ob deževnim. Voda per kuhinji zmiraj zgubljuje, se ven

kadi, to imenujemo se vkuhati, se pkuhati. Sol ima biti čista. Če je bolj nesnaga polna, rajši mokra postane ob lepim vremenim. Per soli je potrebna skopa roka. Morska črna sol je najbolj slana, bela manj. Kvas napenja stvari, v katira

ategnilo. Čemu nam je sicer nos ravno pred ustni? Jed, katira zavre je precej mehka, to je kuhana. Vrela voda je krop, s tim politi se pravi popariti. Peče se na sami vrućini inu ognovim puhtenji, kakor postavim kruh, torta, pečenka. Peč se najprej poskusi. Vre vanju en malo bele moke, če se zaže je peč prehuda, če pa napred rumena, polje pa rujava postane, je dobra. Pečenka se nima predolgo peči, zgubi sok, inu je kakor suha torta.

Zge se kafe v odperiti posodi, inu moka za prežganje inu prežgano župo, žge se tudi moka za žgance. Ocrejo pa pa se pišeta, jajca, bezeg.

Pečenje na ražni se poliva al s maslam, al s špeham maže. Kar je kosmatiga al pernatiga se al s ognam osmodi, al s kropam cmavža, kar je nečedniga se osnaži. Živali se na truhli prežejo inu istrebušijo. Kadar meso izvotliš, ter s drugim maham napolniš, se pravi nabudlati ali nadevati. Kadar jed pušiš kuhati, al pa hladiti dokler postane krepkejši al trdnjši, pravimo, da se zakripne.

Dišave imenujemo vse, kar lep duh jedem da. Ene dišave so domače, kakor: žalbel, peteršil, majeron. Druge so štacunske, pridejo iz unajnih dežel, postavim: nagelžbice, sladka škoria, angelška dišava. Domače dišave so narbolj zdrave inu gospodnske.

Keder se reče s lemono kisati, je tudi vino al jesih dober, ako nimaš limon.

Kuharce naj berejo te bukve zapored, da eno sploh zastopnost dobiijo. Pамет jeh bo učila k sledni jedi več ali manj perpravne vzeti, kakor imajo za več ali manj ljudi kuhati. Semtertje se znajo ene stvari premeniti, opušiti, druge perdati: skušna je velik učenik!

Zatorej perporočim inu prošim, da bodeo pervimu začetku dobrovolno perzanesli, moje dobrozadevanje popravili ter slovensko kuhino v en stanovitni red djal.

VSEGA SE LOTIJO...

Študentje bikoborci

Če ste že kdaj bili na bikoborbah, potem boste poznali to sliko:

Bled, nervozen, med tesno stisnjenimi ustnicami tresoča cigareta, stisnjenih pesti, boječega srca in netrdnih nog, ki so vedno pripravljene na beg — kljub temu pa odločen, da premaga žival v areni, na samo zaradi želje, da bi postal junak dneva, temveč tudi zato, ker hoče napraviti vtis na dekle, ki ga opazuje s tribune.

To je slika bikoborca — torera.

Tu ni izjem. Torero je vedno podoben gornjemu opisu. Dobro ve, kaj so živi, toda ve tudi, da ima pogum in moč, da jih lahko krovi in da mora s svojo zmago dokazati premoč človeka nad živaljo, razuma nad instinktom, premoč duha nad materijo.

Vse to je tudi vzrok, zakaj je mnogo dežel Latinske Amerike sprejelo od Spancev legendarne fieste posebno pa še študentske organizacije in

o tej ali oni borbi. Dosti študentov pa zapusti pasivno mesto gledalcev in postanejo profesionalni bikoborci.

Zadnji študent, ki je postal profesionalen, je bil s kemične fakultete na mehiški univerzi. Študentje organizirajo svoje fieste na tehniški visoki šoli v Mexico Cityju, kjer je rektor velik prijatelj tega športa. Bikoborbe so redno vsako leto.

Študentje sami so toreros, cuadrilas (pomočniki), banderilleros (metalci zastavic) in picadores.

Študentske bikoborbe niso na ogromnem Mexico Plaza, ki lahko sprejme 50.000 ljudi, puč pa na majhni placici v mestu, kjer se zberejo študentje, da bi opazovali borbe svojih tovarišev. Biki niso tako veliki in težki kot tisti, ki jih uporabljajo profesionalci, vendar pa nič manj nevarni.

V soboto, ob štirih popoldne, se pojavijo bodoči inženirji, bolj nervozni kot na dan pred izpitom, obtečeni v andaluzijsko narodno nošo. Namesto voditelja svečanosti, ki prihaja na konju, začnejo študentje svoje svečanosti na motorjih.

»To je zato, ker smo inženirji«, izjavljajo, »tehnični napredek ima prednost.

klubi po vsej Latinski Ameriki.

Prav posebno pa v Mehiki. Bikoborbe, zakoreninjene v mehiški tradiciji, so del njihovega vsakdanjega življenja, privlačnost, ki jo noben drug šport ali predstava ne morejo nadomestiti. Vsako nedeljo gre 50.000 ljudi na stadion (»plazo« v jeziku bikoborcev), kjer se vršijo bikoborbe.

Množica pozdravlja bikoborca z olé če jo je zadovoljil, če je pokazal borilske spretnosti in osebni pogum, v nasprotnem primeru pa sliši borilce življe in kričanje.

Seveda med gledalci ne manjka študentov. Ne zadovoljujejo pa se samo s tem, da gledajo bikoborbe. Še dolgo po koncu razpravlja o uspehih tega ali onega torera,

Razen razumljivega strahu in slučajnih napak, je borba teh amaterskih borilcev včasih na taki višini, da se je ne bi sramovali niti najbolj znani toreri.

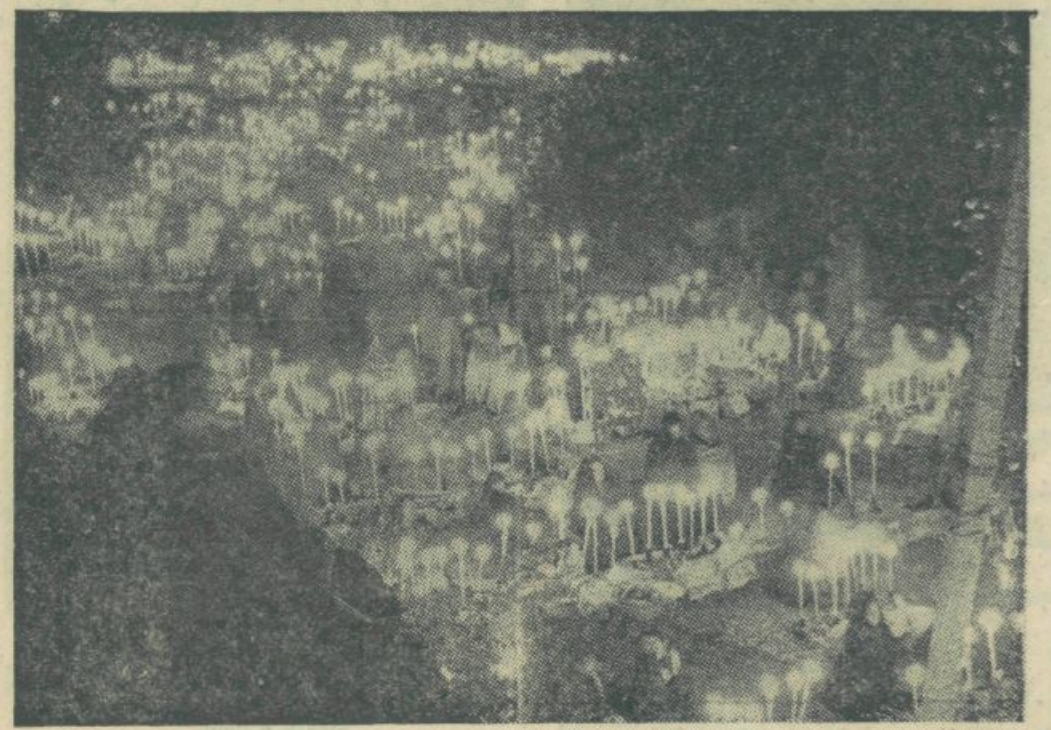
Zmagovalcu pokloni rektor »Uho iz cementa«, ki spominja na »Ušesa iz zlata in srebra«, ki jih dobijo za zmago profesionalni bikoborci.

Bikoborbam sledi seveda ples, na katerem je dovolj priložnosti, da slavijo zmagovalce in tolačijo tiste ki so jih podrl mladi biki, ali pa tiste, ki so pokazali peto.

»Navsezadnje«, pravijo poslednji, »saj ne bomo bikoborci, ampak inženirji« in odplelje dekleta na plešče, kjer kmalu pozabijo na svoj neuspeh.

Jok in kitare

ob jezeru Patzcuara

MEHIKA! Ti čudovita dežela, ki vedno očaraš popotnika, pa naj bo pesnik, slikar, potepuh ali pa čisto navaden reporter. Seje sedaj, ko je že minilo precej časa, odkar me je ladja iztovorila v mirni evropski luki, ko zaman brskam po nepopisani beležnici — se pojavljajo pred menoj obrazi ljudi in pokrajini, dogodkov in atmosfer. Pojavljajo se in spet izginejo kot obrisi in mešanje barv s črtami na platnu modernega slikarja. Toda povsod barve — žive, agresivne in plamenče — povsod samo barve in — sonce.

CILJ našega potovanja in snov te reportaže je otok Janitzia. To ni navaden otok in tudi jezero, sredi katerega leži, ni navadno in tako kot večina drugih na svetu. Ta voda se je nabrala in razlila po žrelu ugaslega in propadlega vulkana, imenuje se Patzcuara in leži v višini 2.350 metrov. Dovolj geografije! V gorah je vse to daleč od Mehike revolucij in reform, daleč od španščine in katedral.

DAN JE bil mehiški — sonce — in pod njim vse divje, čiste barve neba, jezera in otoka — leno brni motor čolna, ki nas nosi preko otočne gladine v vas, kjer je danes praznik. Kakšen — verski, ljudski, državni? — ne, zelo star praznik, prastar. Pravzaprav niso praznovali ljudje temveč demoni, prav tisti, ki so nekoč prebivali v žrelu tega vulkana. In ljudje, ki bodo danes peli, pili in jokali, so le majhne lutke na zastoru sedanjosti ter jih le sonce in kri silita k temu čudnemu početju.

PRAVILNO, da so se ti ljudje nekoč junaško branili pred Kortezovi in pred rajši. Kortez jih je pokoril oni drugi pa ne, nikoli! Še danes verujejo v vsemoč vetra, vode, ognja, dežja in hraniteljske koruze. Pri mašah resda žebrajo čudne nazive za ta božanstva — to so zvočna španška imena svetnikov, importirana in še po stoletjih tuja vsemu ljudem in pokrajini tu na okrog.

RIBICI so in v svojih lahkih čolnihcih se vozijo okrog rdečastega otoka ter v metuljem podobno mreže love ribe. Pridni so, niso nerodni, kraj je lep in podnebje je milo — toda revni so, zelo revni. Ta njih beda je strašnejša od pekla v župnikovih pridigah, mnogo strašnejša! Samo smrt jih lahko reši pred tem prokletstvom in ta usodna vera se je vsesala kot mora v te vase, zadnje preostanke nekdanjega junaškega indijskega plemena. Smrt zanje ni strah vseh strahov, ne povzroča jim skrb in ne trpljenja... povsem ravnodušno so žive zato, ker se niso umrli.

PAZNIK? Dan mrtvih, ko imajo ti — mrtvi — pravico in

možnost vzdigniti svoje prepele kosti ter se z večnih lovišč napotiti spet v vas, posejati in poklepetati z znanci in sorodniki, obiskati drage kraje in ponesti kak dober zalogaj. Vse hiše so ta dan aveau okrašene v čast umrlih prednikov, pod njih podobami v temnih sobah gore sveče in dehte rože, po mizah jih čaka izbrano sadje, koruza in druge jedi, ki so jih imeli radi, ko so se živeli. Tudi grobove okrase in tistim, ki nimajo v vasi več živih sorodnikov, pripravijo sprejem kar v cerkvi.

ZENE pripravljajo jedila ves dan in šele ko vsa pokrajina utone v poplavi krvave barve, ko sonce zaide in se nebo stemni, zbistri se tudi one oblečeno v svoja najbolj svetelna oblačila in odidejo na grobove. Sede ob grobovih in se mirno in tiho pogovarjajo med seboj. Kasneje pridejo še drugi in prinesejo v košarah del hrane, ki so jo pripravile žene podnevi. Tedaj — opolnoči — prižgo sveče, stotine svetč majhnih in velikih, za odrasle in otroke, in plameni mirno vzplapolajo v težkem nočnem ozračju. Bodo res prišli mrtvi, ali pa je to samo zlobna igra demonov, ki bi morda hoteli pogasti vse te plamene, zato jih tako upogibajo, krotivčijo in z njimi rišejo pošastne sence sedečih žena na skalovje okrog grobišča.

PO POLNOČI se prično ženske pogovarjati z mrtvimi, kmalu pa katera zajoče in stoteren odmev jadikovanja se oglasi z vseh strani. Plamenčki so vzmetirjevo plapolali in metalni čudne sence sem ter tja. Moški, ki so stali z menoj na griču in oddale gledali tja, so bili mirni in tihi. Kdo ve, morda so videli mrtve, ki so vstali iz grobov in se opotekali med ženami, jedli iz košar in odgovarjali na vprašanja. Kdo ve? Jezik teh Indijancev je poln vokalov, ki dajejo tej jokajoči tožbi še neko čudno harmonijo, neko iskanje... potem smo tedeli na vrhu griča in gledali drugam. Noč je bila hrupna kot bi se res vrnili na otok vsi njegovi mrtvi, ki so vstali iz grobov in se opotekali med ženami, jedli iz košar in odgovarjali na vprašanja. Kdo ve? Jezik teh Indijancev je poln vokalov, ki dajejo tej jokajoči tožbi še neko čudno harmonijo, neko iskanje... potem smo tedeli na vrhu griča in gledali drugam. Noč je bila hrupna kot bi se res vrnili na otok vsi njegovi mrtvi, ki so vstali iz grobov in se opotekali med ženami, jedli iz košar in odgovarjali na vprašanja. Kdo ve? Jezik teh Indijancev je poln vokalov, ki dajejo tej jokajoči tožbi še neko čudno harmonijo, neko iskanje... potem smo tedeli na vrhu griča in gledali drugam.

MOZJE igrajo na kitare in pi-
jejo strupeno tequila, žgano in

odurno. Pijani bodo potem, nekateri, odšli gor do grobišča, k ženam, kjer bodo brez moči, da bi igrali in peli, brez solz da bi jokali z njimi in se bodo samo opotekali dokler jih nekdo ne odvleče kam v hlad, kjer bodo ostali do jutra ali pa se bodo prej vrnili nazaj na breg in spet segli po kozarcu.

TAK JE ta praznik bednih, katerih edina življenjska moč je ravnodušje in pa vera v smrt, ki jo je njih domišljaja oveko-večila z aureolo sreče... Ne, oni ne verujejo v posmrtno življenje, temveč vedo, da bodo mrtvi vsako leto prihajali le dragim na obisk ko bo v vasi vladalo veselje in izobilje, vsako leto, dolgo časa, vsa večnost. In zjutraj se na grobišču pojavi vaški župnik in začne vabiti žene k maši. Ponižno in vlnudno jih kliče po imenu in one vstajajo, z izjokanimi očmi inan poganske orgije, ter mimo in trudno gredo za »pastirjem kamorkoli...

KO SE sredi dopoldneva vračajo v hiše, so se že vrnili tudi moški in vsi sedajo za mize ter jedo kar so pripravili mrtvim. Vedo in verujejo, da so oni z njimi, da jedo z njimi in so jim pečene gosi všeč kot vsaka leto. ISTI čoln nas brneč nosi nazaj v Mehiko, v svet, ki je drugačen in kjer ljudje jedojo in polo zato, ker imajo radi življenje in se boje smrti.

SPET so bili vsi pijani! so dejali mladi ljudje, ki niso bili turisti, da bi se že vnaprej veselili nad dobrimi barvnimi posnetki. Vredno je govoriti z njimi, s temi mladimi misijonarji, študenti najrazličnejših fakultet, ki jih je sampo optimizem mogel prignati v ta kraj, kjer še vladajo demoni. Najvišje so — berem na nasmejanem obrazu nekoga, v belem zakrknjenem ovratniku, radi bi jih spreobrili! Toda mladi misijonarji moderne Mehike — kako zveneti programsko — iščejo načine, kako bi te ljudi poučili. Tako so mi odgovorili na vprašanje, zakaj so tu. Predvsem načine. In morda ne samo to, naj vam predstavim njih, ne imena, temveč fakultete... družbene vede, medicina, tehnika, psihologija, agronomija, umetnost. Mladi so, bledi in nativni, pred njimi pa demon, ki je znal nekdo kljubovati jekleni volji Rima!

MEHIKA, pozdravljen! Ko hodim naokrog, še vedno poln misli o tej nenavadni orgiji na grobišču in o teh mladih intelektualcih s šestih fakultet, ko se vse izgublja v evropski blagosti, kjer ni nobene čiste barve, še vedno slišim jok stoterih žena in pijane kitare na bregu ob jezeru Patzcuara.

ee.

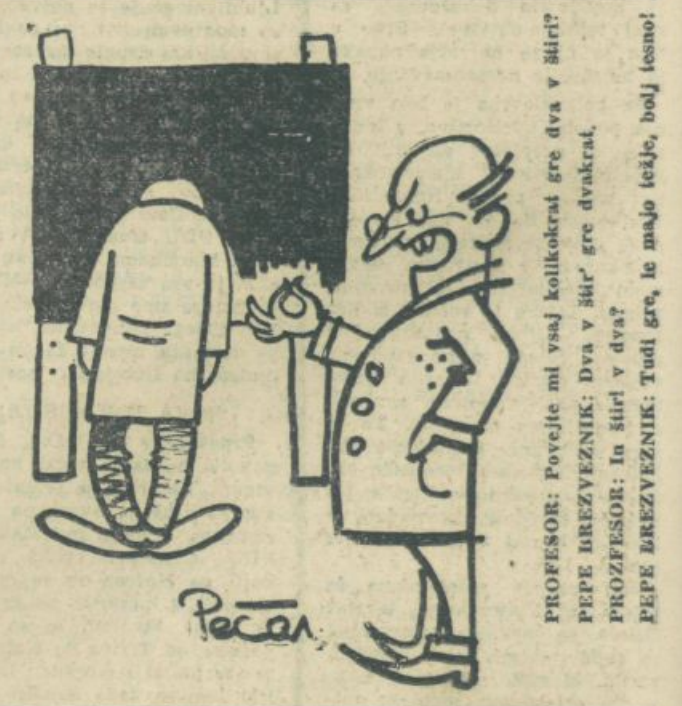
(Nadaljevanje s 1. strani)

niso našli soglasja. Znova je prišla do izraza stara slabost, da so med posameznimi fakultetami stikli zelo ohlapni. Pravilno je ugotovil neki udeleženec, da bolje poznamo profesorje, klinike in inštitute v Nemčiji, Angliji in celo v Ameriki kot doma v Jugosaviji.

V razpravi so se posamezniki dotaknili še vrašanja učbenikov, podiplomskega študija, odnosa do študentov, vendar v tem pogledu ni prišlo do nobenega sklepa, ker so zato potrebne daljše priprave in temeljita razmišljanja. Ustanovili so tudi poseben odbor, ki bo pripravil razpravo o vsiljivosti učnih programov, številu ur, odnosa praktičnega dela do teorije in o učbenikih.

TUJCI V VZHODNI NEMČIJI

V vzhodnonemških univerzah študira precej študentov iz drugih držav. Skupno jih je okrog tisoč, največ pa iz Evroevropskih držav: Indije, Egipta, Burme, Indonezije in Južne Amerike. Precej jih je tudi iz Madžarske, letos pa so prvič vpisali tudi študenti iz Sovjetske zveze.

PROFESOR: Povejte mi vsaj kolikokrat gre dva v širi?
PEPE BREZVEZNIK: Dva v širi gre dvakrat.
PROFESOR: In širi v dva?
PEPE BREZVEZNIK: Tudi gre, le malo težje, bolj tesno!

JAKA ABSOLVENT: Prosim gospod profesor, če bi lahko...
PROFESOR: Veš kaj Jaka, reci mi kar Marko, saj sva bila nekoč v istem letniku...

TRIBUNA, list študentov Ljubljanske univerze.
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Miklošičeva cesta 5a, telefon 31-102. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik: Janko

Popovič, študent prava. — Tekom računa Komunalne banke 50-KB-1-Z-567. — Letna naročnina 200 din. — Rokopisov ne vračamo. — Tisk: Časopisno založniška podjetje Slovenski poročevalci.